

Osmanlı Türkiye'sinde Yayınlanmış Bir Çiftçilik Dergisi: *Felâhat* (1913-1919)

A Farming Journal Published in Ottoman Türkiye: *Felâhat* (1913-1919)

Özlem Yüksel¹

¹Dr. Öğretim Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü, Veterinerlik Hekimliği Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı, Sivas, Türkiye

ORCID: Ö.Y. 0000-0003-0635-3256

Sorumlu yazar/Corresponding author:

Özlem Yüksel,

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü, Veterinerlik Hekimliği Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı, Sivas, Türkiye
E-posta/E-mail: ozlemdogan20@gmail.com

Başvuru/Submitted: 14.10.2022

Revizyon Talebi/Revision Requested:

04.11.2022

Son Revizyon/Last Revision Received:

22.11.2022

Kabul/Accepted: 25.11.2022

Online yayın/Published online: 06.01.2022

Atıf/Citation: Yüksel, Özlem. "Osmanlı Türkiye'sinde Yayınlanmış Bir Çiftçilik Dergisi: *Felâhat* (1913-1919)." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 24, 1 (2023): 165-197.
<https://doi.org/10.26650/oba.1189043>

Öz

Bu çalışmada, ziraat, veteriner hekimliği, sanayi ve ticaret gibi alanlara yönelik konuları içeren *Felâhat* adlı süreli yayın incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, dergi Mart 1913 - Şubat 1919 tarihleri arasında 15 günde bir yayımlanmıştır. Bu süreçte derginin 67 nüshası basılmıştır. Dergi, 33'üncü sayıya kadar 15 günde bir düzenli aralıklarla basılırken, devamındaki nüshalarda bu düzeni sağlayamamıştır. *Felâhat*'ın yayım hayatı boyunca sahibi ve başmuharriri Sebuh İstepenyan olup ilk üç senenin sorumlu müdürü Ahmed Talat, dördüncü ve beşinci senenin sorumlu müdürü ise Leon'dur. Derginin yayımlanma amacı, ilk sayıdaki "İki söz" ve "Mesleğimiz" başlıkları altında aktarılmıştır. Dergi, çiftçilere ziraat ile ilgili bilgileri sade bir dille aktarmanın yanı sıra modern ziraat yöntemleriyle toprağın işlenmesini ve ülke ziraatının kalkındırılmasını hedeflemiştir. *Felâhat*'ın (1913-1919) sayılarında, tavukçuluk, tarla ve bahçe bitkileri, tarım aletleri, hayvan ırkları, bitki ve hayvan hastalıklarının teşhis-tedavi yöntemleri, ormancılık, çiftçilik, sanayi, ziraat, madenler, ticaret, ve arıcılık konusundaki yazılar yanında, dünyadan ve Osmanlı dünyasından bilim haberlerine, reklam, resim, tefrika ve duyurulara da yer verilmiştir. Çalışmada, *Felâhat* adlı derginin yayım hayatı ve ele aldığı konu başlıklarıyla ilgili bilgiler aktarıldıktan sonra, derginin içindekiler listesi sunulmuştur.

Anahtar sözcükler: *Felâhat*, Çiftçilik, Hayvancılık, Süreli yayım, Veteriner hekimliği tarihi, Ziraat, Türkiye

ABSTRACT

This study investigates the content of the journal *Felâhat* [Farming] that treated subjects such as agriculture, veterinary medicine, industry, and trade. The journal was published every 15 days between March 1913-February 1919, a total of 67 issues, with issues published irregularly following issue No. 33. The *baş muharrir* [publisher and editor-in-chief] of *Felâhat* was Sebuh İstepenyan, and its *müdür* [director] for the first three years was Ahmed Talat, followed by Leon for its fourth and fifth years. As revealed in the first issue, the journal aimed to convey technical information to farmers in a plain language,

to introduce modern methods of soil cultivation, and to help develop the country's agricultural products. *Felâhat* included articles on poultry breeding, field and horticultural crops, agricultural tools, animal breeds, diagnosis and treatment methods for plant and animal diseases, forestry, farming, industry, agriculture, minerals, trade, and apiculture, as well as news on science and techniques from the world and the Ottoman Empire, advertisements, illustrations, serialized texts, and announcements. This article will first introduce the journal's publication process then analyzes its content by providing a list of the articles the journal published.

Keywords: *Felâhat*, Animal husbandry, Farming, agriculture, History of veterinary medicine, Periodicals, Turkey

Extended Abstract

Agricultural journals in Ottoman Turkey began being published in the late 19th century, with the number of publications gradually increasing in the years that followed. The first journal in the field of agriculture treating veterinary medicine as well, was *Vasıta-ı Servet* published by Mehmet Ali Bey and his colleagues in 1880. It was followed by *Ziraat Gazetesi* published by Salim Bey in 1881. Among later periodicals was the journal *Felâhat* [Farming], which provided information on agriculture, veterinary medicine, industry, and trade.

No detailed research has been conducted on *Felâhat*; however, its dates of publication, aim and number of published issues are known. Copies of *Felâhat* are found in libraries in Ankara, Erzurum, and Istanbul, with this study benefitting from the issues stored in the Hakkı Tarık Us Collection of Beyazıt State Library, Istanbul.

Felâhat was published in Istanbul every 15 days between March 28, 1913-February 1919 for a total of 67 issues, with issues being published less regularly after issue #33. The *baş moharrir* [publisher and editor-in-chief] of *Felâhat* was Sebuh İstepenyan, and its *müdür* [director] for the first three years was Ahmed Talat, followed by Leon as its director for the fourth and fifth years.

Felâhat was an illustrated journal published in two columns in the dimensions of 20x27.5 cm. The subscription fee for the first two years was 15 kurus for six months and 30 kurus for a year, while the third year saw the annual subscription reduced to 10 kurus and the fourth year raised to 20 kurus. *Felâhat* was printed in the publishing houses *Matbaa-i Hayriye ve Şürekâsı* and *Matbaa-i Orhaniye*.

The front cover of the first issue bore the names of the *muharrir* [editors] for agriculture and its sub-branches, industry and trade, veterinary sciences as well as the institutions where they worked. The editors included experts and administrators working in Ottoman state institutions based in İstanbul, İzmir, İzmit, Kastamonu, Thessalonica, and Skopje such as the

Halkalı School of Agriculture in Istanbul, the School of Farming in Skopje, and the School of Horticulture and Viticulture in İzmir to name a few. Two editors were from Egypt, and one was an agricultural engineer at the British engineering company John Fowler & Co.

The purpose of publishing the journal was revealed in the first issue, under the titles of “Preface” and “Our Job.” The journal aimed to enlighten farmers through articles prepared by experts using a plain language to help farmers get acquainted with modern agricultural methods and soil cultivation, as well as to develop the country’s agricultural production. *Felâhat*’s issues included articles on poultry, field and horticultural crops, agricultural tools, animal breeds, diagnosis and treatment methods for plant and animal diseases, forestry, farming, industry, agriculture, minerals, trade, and apiculture. The journal also informed its readers about new scientific and technical developments from the world and the Ottoman Empire and published advertisements, illustrations, serialized texts, and announcements. The articles published in the journal covered a wide range of topics under various subjects such as agriculture, agriculture and animal husbandry in the Ottoman Empire and various countries, pest control, forests, and water wells. In this respect, the journal showed similarities to the other agricultural journals of the period in terms of both the purpose of publication and the wide range of covered topics. Information regarding the end of its publication life is unknown.

Most of the articles bore their respective authors’ names, and while full names were given in the first two years, they were mostly abbreviated in the following period. The most prolific authors were Sina Kerim Istepenyay (The Director of the Kastamonu School of Farming), İhsan (Director of the Seydi Köy School of Viticulture and Horticulture at İzmir), Abdülhakim Hares, and Feridun. The affiliations of the two latter authors are unknown.

In conclusion, *Felâhat* was published in line with the aims stated in its first issue, such as making the readership aware of new developments and improvements in agriculture, and the publishers attempted to follow the progress in industry, trade, and veterinary medicine and to convey to farmers the modern agricultural methods using a plain language with the help of experts.

Giriş

Türkiye’de ziraatı konu edinen dergiler on dokuzuncu yüzyılın sonuna doğru yayımlanmaya başlamıştır. Takip eden yıllarda, Osmanlı Devletinin iktisadi yapısında önemli bir yere sahip olan ziraat alanıyla ilgili yayımların sayısında artış gözlenmiştir.¹ Ziraat ve veteriner hekimliği alanında Türkiye’de yayımlanan ilk dergi, 1880 yılında Mehmet Ali Bey ve arkadaşları tarafından çıkarılan *Vasita-ı Servet*’tir.² Osmanlı’da yayımlanan ikinci ziraat dergisi ise Salim Bey tarafından 1881 yılında yayımlanan *Ziraat Gazetesi*’dir.³ Bu dönem süreli yayınlarından biri de ziraat, veteriner hekimliği, sanayi ve ticaret konularıyla ilgili bilgiler aktaran *Felâhat* isimli dergidir.

Felâhat kelimesinin aslının “Filâhat” olduğu ve “ekincilik, çiftçilik” anlamına geldiği, kavramla eş anlamlı kelimelerin ise “harâset” ve “zirâat” sözcükleri olduğu ifade edilmektedir.⁴ Bu kelimeyi içeren *Kitâbü'l-Felâhat* (Çiftçilik Kitabı) başlığının tarım konularını içeren yazmalara verilen bir isim olduğu ve bu kitaplarda bitki yetiştirme, aşılama, budama, bakım, toprağın özellikleri gibi konuların yer aldığı ve çiftçilik için gerekli olan bilgilerin aktarıldığı belirtilmektedir.⁵

Süreli yayınları içeren çalışmalarda,⁶ *Felâhat*’ın yayımlandığı tarih, yayın amacı veya yayımlanan sayı bilgilerini içeren verilere yer verilmesine karşın dergi ile ilgili kapsamlı bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Dergi ile ilgili yapılan taramalar sonucunda *Felâhat*’ın Ankara, Erzurum ve İstanbul kütüphanelerindeki nüshaları belirlenmiştir.⁷ Çalışmada, Beyazıt Devlet

- 1 *Türk Ziraat Tarihine Bir Bakış* (İstanbul: Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi / Devlet Basımevi, 1938), 11; Kenan Demir, “Osmanlı’da Ziraat Dergiciliğine Bir Bakış (1880- 1923),” *Turkish Studies* 9, 8 (2014), 387; Kenan Demir, “Osmanlı Ziraat Dergilerinden Bir Örnek: Ekinci,” *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 19, 1 (2017), 55.
- 2 Ferruh Dinçer, “Türkiye’de Veterinerlik ve Tarım Alanında İlk Süreli Yayın ‘Vasita-i Servet’ Üzerinde Bir İnceleme,” *Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi* 3, 1 (1976), 66-68.
- 3 Demir, “Osmanlı’da Ziraat,” 387; Demir, “Osmanlı Ziraat Dergilerinden,” 55; Sevtap Kadioğlu, “Ziraat ve Sınat Tercüme-i Fünun Odaları Mecmuası Üzerine Bir İnceleme,” *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 5, 2 (2004), 40.
- 4 Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* (Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2015), 292, 306, 376.
- 5 Ayfer Aytaç, “16. Yüzyıla Ait Bir Tarım Metni: Kitâbü'l-Felâhat,” *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 13, 23 (2012), 200.
- 6 “Meşrutiyet’in İlanından Beri Türkiye’de Neşr Olunmuş Gazete ve Mecmualar,” *Ayın Tarihi* 17, 53 (1928), 3643; Ahmet Ali Gazel ve Şaban Ortak, “İkinci Meşrutiyet’ten 1927 Yılına Kadar Yayın İmtiyazı Alan Gazete ve Mecmualar (1908-1927),” *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 7, 1 (2006), 238; Demir, “Osmanlı’da Ziraat,” 391; Demir, “Osmanlı Ziraat Dergilerinden,” 58; Görkem Can Aybaşı, “Resimli Ziraat Gazetesi’nin Tasnifi (1905-1906)” (Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, 2020), 8.
- 7 Milli Kütüphane: Demirbaş No. 1956 SB 233 [Sayılar, 1329: 1-23; 1330: 24-34]; Türk Tarih Kurumu: Demirbaş No. S031245 [Sayılar, 1329-1330: 1-24]; Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Salonu Basma ve Yazma Nadir Eserler Bölümü: Demirbaş No. S94254, Arşiv No. S-301/SÖ [Sayılar, 1329: 1-23; 1330: 24-34; 1331: 37-40; 1333: 41-44]; Atatürk Kitaplığı: Demirbaş No. O/463-5 [Sayılar, 1329-1918: 1-2, 4-10, 12-13, 37-39, 66]; Beyazıt Devlet Kütüphanesi Hakkı Tarık Us Süreli Yayınlar Kataloğu: Demirbaş No. 0885 [Sayılar, I-V: 1-67 (15 Mart 1329- Şubat 1919)].

Felâhat

Ziraî, Baytarî, Sinâî ve Ticârî Mecmûa

Numro 1

Sahib-i İmtiyaz ve Sermuharriri

Birinci sene

Nüshası 40 para

Sebuh İstepenyan

Nüshası 40 para

Zirâat ile Şuabâtı Muharrirleri; *İhsan:* İzmirde Seydi Köy Bağcılık ve Bağçevanlık Mekteb Müdürü; *Agob Sinanyan:* İzmit Zirâat Me'mûru; *Behram Vehbi:* Mısırdâ Memleket Hara Zirâati Müdavimlerinden; *Tahsin:* Sütçülük Mekteb Müdürü; *Süreyya:* Halkalı Zirâat Mektebi Alisi Muallimlerinden; *Hasan Basri:* Şehr-emâneti Fenn Me'mûru; *Hikmet:* Selanik Sâbık Zirâat Me'mûru; *Sina Kerim İstepenyan:* Kastamonu Çiftlik Mekteb Müdürü; *Tal'at:* Mısırdâ Çiftlik Nazırı; *Arbiyan:* İzmirde Çiftlik Müdürü; *Ali Rıza:* İzmirde Seydi Köy Bağcılık ve Bağçevanlık Mekteb Müdür Muavini; *Faik:* Zirâat Müfettiş Umumilerinden; *Kalfayan:* Zirâat Nezâreti Fenn Şubesi Müdür Muavini ve Halkalı Zirâat Mektebi Alisi Muallimlerinden; *Karekin Deveciyan:* Balıkhane Merkez Müdürü; *Kiryaku:* Zirâat Nezâreti Kimyageri; *Kimon:* Halkalı Zirâat Mektebi Alisi Muallimlerinden; *Lütfî Arif:* Versail Bağçevanlık Mekteb Muallimlerinden; *Leo Polipis:* Con Fovler ve Şürekâsı [John Fowler & Co.] Zirâat Mühendisi; *Mustafa Sebat:* Üsküb Sâbık Çiftlik Mekteb Müdürü; *Mihalaki:* Mısırdâ Memleket Hara Zirâati Müdavimlerinden; *Nebil:* Darbhane Kimyageri; *Nureddin:* Kimyager; *Haik Mardikyan:* İzmirde Hususi Zirâat Muallimi

Ticâret ve Sanâyi' Muharrirleri; *Arşak Sihçusiyân:* Ticâret Mekteb Alisi Muallimlerinden; *Alber Barzilai:* Ticâret Mekteb Alisi Muallimlerinden; *Serkis Nihad:* Ticâret Mekteb Alisi Muallimlerinden; *Yorvanat Zaki:* Ticâretten

Baytar Muharrirleri; *Simon Küçükyan:* Baytar Mektebi Alisi Müdür Sanisi; *Osman Nuri:* Bakteriyolog; *Karekin Arsiyan:* Tophane Mezbahaları Baytarı; *Yorki:* Baytar Mektebi Alisi Muallimlerinden

Ormanlık Muharriri; *Asaf Cemal:* Orman Mekteb-i Alisi Muallimlerinden; *Hrant Danzıkyan:* Orman Mekteb-i Alisi Muallimlerinden

Hukuk Muharriri; *Sebuh Navasarinyan:* Davâ vekili

Mündericat: İfâde-i Mahsûsa: İki söz; Mesleğimiz; Şerâit-i iştirâk
Âlem-i Haşerât: Malumat-ı umumîyye
Ormanlık: Sent kâzib
Zirâat-i Umûmîyye: Zirâat-ı yâbise
Çiçekçilik: San'at-ı tezyîn

İdarehanesi: Şimdilik Bâb-ı Âli karşısında 73 numarolu Kâinat Kütüphanesidir.
Mektub adresi: Dersaadet Merkez Postanesi 41 numarolu posta kutusu.
İstanbul 15 Mart 1329

Resim 1b. *Felâhat* dergisinin ilk sayı kapak sayfasının Latin harfleriyle çevirisi

Felâhat'ın ilk senesine ait 24 sayının ön dış kapağında derginin ismi, dergiye ait bilgiler, özlü sözler, editörlerin isim ve görevlerini içeren bölüm ile derginin içindekiler bilgisi yer alırken, ikinci sene 25'inci sayıdan itibaren editörlerin bölüm ve görevleri kaldırılmış, içindekiler bölümü genişletilmiştir. Üçüncü senenin 36'nı sayısının kapak sayfasında ise "Felâhat Koleksiyonları" başlığı altında birinci ve ikinci sene ile ilgili açıklamalar verilmiştir. Derginin 37-50'nci sayıların kapaklarında, incelenen konulara, şahıslara ya da dönemin önemli konu ve kişilerine ait resimlere yer verilmiştir. Dördüncü senenin 51-52'nci sayısından itibaren dergi bilgileri ve içindekiler bölümü, ön ve arka kapak yerine iç kapak üzerinde sunulmuştur.

Resim 2. *Felâhat* dergisinin kapak sayfalarından örnekler:
İkinci Sene No. 36, 1 Kanun-i sâni 1330 / 14 Ocak 1915 (solda) ve
Üçüncü Sene No. 37, 1 Mart 1331 / 14 Mart 1915 (sağda)
(Beyazıt Devlet Kütüphanesi Hakkı Tarık Us Koleksiyonu)

Felâhat'ın birinci senesini 15 Mart 1329-1 Mart 1330 (28 Mart 1913-14 Mart 1914) tarihleri arasında 15 günde bir yayımlanan 24 sayı oluşturmaktadır. Dergi ön dış kapağında yer alan bilgilere göre 15 Mart 1330-1 Kânûn-ı sâni 1330 (28 Mart 1914-14 Ocak 1915) tarihleri arası ise ikinci sene olarak ifade edilmiş ve bu dönemde 25-36'ncı sayı aralığındaki nüshalar yayımlanmıştır. Bu sayıların 25-33'üncü nüshaları 15 günde bir yayımlanmıştır.

İkinci sene, 34'üncü sayının 1 Ağustos 1330 (14 Ağustos 1914), 35'inci sayının 15 Teşrîn-i sâni 1330 (28 Kasım 1914) ve 36'ncı sayımında 1 Kânûn-ı sâni 1330 (14 Ocak 1915) tarihinde basıldığı belirlenmiştir.

Üçüncü sene olarak belirtilen dönem 1 Mart 1331-1 Haziran 1331 (14 Mart 1915-14 Haziran 1915) tarihleri arasını kapsamaktadır. Belirtilen aralıkta derginin ayda bir yayımlanacağı ifade edilse de, ancak dört sayı yayımlanabilmiştir. *Felâhat*'ın dördüncü yayım senesi 15 Mart 1333 (15 Mart 1917)-Kânûn-ı sâni/Şubat 1917 tarihleri arası olup, derginin bu döneminde 41-58'inci sayıları yayımlanmıştır. Bu nüshalardan 41-42, 43-44, 45-46, 47-48, 49-50 ve 51-52'nci sayılar birlikte verilmiş ve 'yarım aylık' mecmua olarak belirtilmiştir. Derginin 53-54, 55-56, 57-58'inci sayılarının kapak bilgilerinde yayım aralığı ile bilgi verilmemesine karşın aynı nüshada farklı iki ay ismi kullanılarak yayımlandığı belirlenmiştir. Dördüncü senenin 41-42'nci sayısının basımı *Aydın Vilayeti incir zirâat ve ticâretine da'ir nüsha-i mahsûsa*, 43-44'üncü sayı *Çekirge mücadelesine aid nüsha-i mahsusa*, 45-46'ncı sayı *Traktör yani motorlu pulluğa aid nüsha-i mahsûsa* ve 49-50'nci sayı ise *Memâlik-i Osmâniyye'de Sanayî-i Sükkeriyye da'ir nüsha-i mahsusa* şeklinde konulara özel başlık ve içerikle gerçekleşmiştir. Derginin beşinci senesi, Mart/Nisan 1918-Şubat 1919 tarihlerini kapsamaktadır. Bu dönem 59-67'nci sayıları içermekte olup, 59-60 ile 61-62'nci sayılar aynı nüshada ve iki aylık olarak, 63, 64, 65 ve 67'nci sayılar aylık olarak, 66'ncı sayı ise iki aylık olarak basılmıştır.

Felâhat'ın 24, 36, 57-58 ve 67 numaralı nüshalarında fihrist bölümü yer almıştır. Dergi, resimli ve iki sütün halinde yayınlanmış olup, sayfa numaraları her sayı ve yeni yayım senesinde birbirinin devamı şeklinde verilmiştir. Derginin boyutları ise 20x27,5 cm'dir.

Felâhat'ın birinci sene nüshası 40 paraya, altı aylığı 15 kuruşa, seneliği ise 30 kuruşa satılmıştır. Derginin ikinci sene nüsha satış fiyatları birinci sene ile aynı kalmışken üçüncü sene basım giderleri için okurlardan nüshası 40 para olmak üzere senelik 10 kuruş ücret alınmıştır. Dördüncü yayım senesinde 41-50'nci sayılara kadar nüshası iki kuruşa satılmış, senelik abonmanı 20 kuruş olarak belirlenmiştir. Derginin 50-58'inci sayıları ve beşinci sene basım giderleri ile ilgili bilgilere kapak sayfasında yer verilmemiştir. İlk üç senelik yayım sürecinde sorumlu müdür Ahmed Talat iken dördüncü ve beşinci senenin sorumlu müdürü Leon'dur. Derginin yayım hayatı boyunca sahibi ve başyazarı ise Sebuğ İstepenyanlır. *Felâhat*'ın sayıları sırasıyla Matbaa-i Hayriye ve Şürekâsı ile Matbaa-i Orhaniye'de basılmıştır.

Felâhat'ın yayımlanma amacı ilk sayının 'İfâde-i Mahsûsa' ana başlığı altında yer alan *İki Söz* ve *Mesleğimiz* başlıkları altında açıklanmıştır. *İki Söz* başlığı altındaki imzasız metinde ülkenin yapısının çiftçiliğe yönelik olduğu ve çiftçiliğin geleneksel yöntemlerle gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Avrupa ve Amerika'da uygulanan bilimsel yöntemlerin

ülke çiftçiliğine uyarlanması gerektiği, ziraata hizmet etmenin vatana hizmet etmek anlamına geldiği belirtilmiştir. Bu nedenle ziraatın bilimsel usullerle geliştirilmesi ve halkın bu konuda bilinçlendirilmesi gereklidir. Vatanını seven her Osmanlının, ziraatı sevmesi ve hizmet etmesi gerektiği özellikle vurgulanmıştır. Dolayısıyla dergi, halkı bilgilendirmek ve ziraat bilimsel usuller esasına göre şekillendirmek amacıyla ve alanında uzman kişilerin sade bir dille kaleme aldığı makaleleri içerecek biçimde yayıma hazırlanmıştır (Bkz. Ek 1).⁸

Mesleğimiz başlıklı imzasız metinde dergide ziraat ve ziraatla ilgili birçok konunun yanı sıra veteriner hekimlik, sanayi, ticaret ile ilgili konuların alanında uzman olan kişilerce ele alınacağı belirtilmiştir. Hukuki konular ve bahsi geçen alanlarla ilgili okurlardan gelecek sorulara uzmanlar tarafından cevap verilecektir (Bkz. Ek 2).⁹ Ayrıca *Mesleğimiz ve Şerâit-i İştirak* başlıkları altında dergi ödemelerinin peşin alınacağı belirtilmiştir. Yine *Şerâit-i İştirak* başlığı altında İstanbul ve taşradaki aboneler için senelik aidatın 30 kuruş, altı aylığının ise 15 kuruş olduğu belirtilmiştir. Dergi ücreti, tüm okulların öğretmen ve öğrencilerine senelik 20 kuruş, altı aylığı ise 10 kuruş olarak belirlenmiştir. Yurtdışı abonelik bedeli senelik 10 Frank olarak belirlenmişken altı aylık ödemenin olmadığı belirtilmiştir. Ödemelerin zamanında yapılmaması durumunda derginin yayımlanmasında sorunlar yaşanacağından, okurların ödemelerini zamanında yapması istenmiştir.

***Felâhat*'ın içeriği**

‘İfâde-i Mahsûsâ’ bölümünde: derginin çıkarılış amacı, birkaç söz, yeni yayın yılı ile ilgili bilgiler aktarılmıştır (Bkz. Ek 3).

‘Fenn-i baytari’ başlığı altında verilen metinler ağırlıklı olarak ahır hijyeni, parazitler hastalıklar ve beygirlerin hastalıklarına yönelik olsa da, köpek, koyun gibi hayvanlarla ilgili metinler de mevcuttur. ‘Hayvanat-ı Ehliyye’ kısmında hayvanların beslenmesi, ıslahı ile ilgili konular yanında beygir, koyun, keçi gibi hayvan türlerinden örnekler sunulmuştur. ‘Arıcılık’ bölümünde, kovanlara yönelik bilgiler üzerine yoğunlaşmıştır. ‘Tavukçuluk’ ana başlığı altında tavukların beslenmesi, tavuk ırkları ve yumurtalar ile ilgili konular ele alınmıştır (Bkz. Ek 3).

‘Ormancılık’ başlığı altında: Halep çamı, Akasya ve Kavak ağaçları, iktisat, Trakya ve Rusya ormanları, orman yetiştiriciliği ve ormanla ilgili atasözlerine yer verilmiştir. ‘Çiçekçilik’ bölümünde gül yetiştiriciliği ve süsleme sanatı ile ilgili bilgiler sunulmuştur. Ayrıca ‘gülcülük’ başlığı altında da güllerin yetiştirilmesi ve hastalıkları hakkında bilgiler aktarılmıştır. ‘Meyvecilik’ bölümünde: Armut, ceviz, fındık, fıstık, ayva ve kayısı ağaçları ile ilgili bilgiler, Amerika’da İzmir incirleri, Aydın ilinde incir ticareti gibi başlıklar yer almıştır.

8 “İfâde-i Mahsûsâ-İki söz,” *Felâhat* 1, 1 (1329), a-2.

9 “İfâde-i Mahsûsâ-Mesleğimiz,” *Felâhat* 1, 1 (1329), 2-3.

'Sebzeçilik' kısmında: Sebze yetiştiriciliği, havuç, şalgam, turp, salatalık, fasulye, patates, yer elması, pancar, bakla, bezelye, marul gibi sebzeler hakkında bilgiler aktarılmıştır (Bkz. Ek 3).

'Âlem-i haşerât' kısmında böceklerin tarifi, faydaları, taksimi, mısır-pamuk haşeratları, zeytin sineği, incir sineği, çekirge, lahana kurdu ve hanım böceği gibi konular ele alınmıştır (Bkz. Ek 3).

Dergide, 'Zirâat' temalı birçok alt başlık kullanılmıştır. Bunlardan biri olan 'Zirâat-ı Umûmiyye' başlığı altında farklı ziraat teknikleri, hububattan faydalanma, afyon ürününü yağmurdan koruma, pamuk ziraatı gibi konular hakkında bilgi verilmiştir. 'Zirâat-ı Hususiyye' bölümünde ise kahve ağacı, Çin fasulyesi, şeker pancarı, buğday yetiştiriciliği gibi konular ele alınmıştır. Ayrıca, 'Sanâyi'-i Nefise' başlığı altında zirâat ile ilgili resimler; 'Sanâyi'-i Zirâiyye' başlığı altında sütçülük, pastırmacılık ve leblebi; 'Zirâat Makineleri' ve 'Alat-ı Zirâat' başlıkları altında pulluklar, ziraatta kullanılan aletler; 'İktisad-i Zir'ai'de başlığı altında çekirdeksiz kuru üzüm, ziraat de makinelerin önemi, Amerika ve Irak'taki iskân meselesi; 'Usul-i Muhasebe-i Zirâiyye' başlığı altında ithalat ve ihracatın teftişi ile 'İstişâre-i Zirâiyye' başlığı altında ise Amasya'da servet, fındık ziraatı, sümüklü böceklerin itlafı, yoncanın hayvanlardaki etkisi, ziraatın ve hayvanların ıslahı, gübre, tavuk yemleri ve kısa fenni suallere ilişkin metinlere yer verilmiştir (Bkz. Ek 3).

'Ticaret-i Umûmiyye' başlığı altında ticaretin kaynakları, tiftik keçisi ve tiftik ticareti, İstanbul Ticaret Odası, limanlar, yumurta, haberleşme, panayırlar, Rus ticaret komitesi, kuş tüyü, deve kuşu ve incir gibi konular ele alınmıştır (Bkz. Ek 3).

'Sanâyi'-i Umûmiyye' başlığı altında halıcılık, madenler, fabrikalar, söğütlerin yetiştirilmesi; 'İska-i Tefcîr' bölümünde artezyen kuyuları ve su tulumbaları; 'Piyasa' başlığı altında pamuk piyasası bilgileri aktarılmıştır (Bkz. Ek 3)

'Binbir Çiçek Koleksiyonu' başlığı altında; güncel konular, dünyadan ve Osmanlıdan çeşitli konular hakkında haberler, hayvanların hastalıkları ve tedavileri, sergi ve müsabakalar, yumurtacılık, güllerin bakımı, patates, farklı ülkelerdeki ziraat okulları, Panama Kanalı, kuluçka makinesi, dünyanın şeker üretimi gibi konular yer almıştır (Bkz. Ek 3).

'Muhâbere Mektupları' bölümünde; yurtdışından haberler ve raporlar, Macaristan ve Mezohegyes Çiftliği konularının yanı sıra Aydın Vilayetindeki çekirge istilasası ve mücadelesi ile portakal, hurma ziraatı, harman makineleri, zirai ürün hasılatları, tarım ürünleri haşereleri, Antep Sancağı ile ülke içinden ve dışından haberleri aktaran bilgilendirici yazılara yer verilmiştir (Bkz. Ek 3).

'İstatistik' başlığı altında dünyanın tütün tüketimi, İzmir zeytin hasılatı, Sicilya badem hasılatı, Dünyanın buğday hasılatı, Amerika bankaları, Makedonya tütün ticareti, fındık-

şeker-afyon-kahve-un-arpa-buğday hasılatı, zirai sendikalar, başlıca memleketlerin ziraatları, tiftik-yün gibi konulara ait bilgi verilmiştir (Bkz. Ek 3).

‘Makale-i Mâhsusa’ bölümünde süt ve süt ürünleri, ziraat, acı çiğdem, Irak ve Irak’ın önemi, Konya Ovası, Virjil, Çiftçi Halil Dayı, çekirge afatı, pamuk ziraatı, maliye, bütçe, ziraatta faydalı kuşlar, şeker pancarı ziraatı, kenevir, nehirlerimiz gibi konular aktarılmıştır. ‘Havadis’ başlığı altında tayin, atama, terfiler ve verilen rütbelere, Osmanlı İtibar Bankası, Keçiörlü kükürt fabrikası, Fırat Köprüsü, Mısırdaki ziraat gibi hem ülke içinde hem de ülke dışında şekillenen gelişmeler hakkında bilgi yer almıştır (Bkz. Ek 3).

Birkaç nüshada yer alan başlıklar ve verdiği bilgiler aşağıda özetlenmiştir: ‘Balıkçılık’ta Orkinos balığı, kılıç balığı; ‘Musâhabe’de Evrenin köyü; ‘Çiftçi Takvimi’ ve ‘Çiftçi Muhtırası’ ve ‘Çiftçi Eğlenceleri’ başlıklarında küçük malumatlar; ‘İpek Böcekçiliği’nde: Dut ağaçlarının hastalığı, böceklerin yeni gıdası; ‘Bağcılık’ ve ‘Yeni Bağcılık’ başlıklarında asma ve bağ çubuklarının yetiştiriciliği, hastalıkları; ‘Çayırlarımız’ başlığında çayır yetiştiriciliği; ‘Sütçülük’te peynir mayaları, Frenk yayıkları, süt sağım makineleri; ‘Konservencilik’ başlığı altında kuru meyveler; ‘Kimya-yı zirai’de bakliyat bakterileri, amonyaklı gübreler; ‘Felâhat’ın Tefrikası’nda Halil Hocanın Çiftçiliği; ‘Kavanin-Nizamât’, ‘Pirinç Envâr’ ve ‘Emraz-ı Nebatiyye’ bölümlerinde bitkilerin paraziter hastalıkları, pamuk kurdu, zeytinlere zarar veren böcekler, patatesin ur hastalığı; ‘Hıttâ-i Irakiyye’ başlığı altında Dicle Deltası ve Irak’ın önemi; ‘Sanâyi’-i İstatistik’ başlığı altında dünyadan ve Osmanlı İmparatorluğundan istatistik bilgileri aktarılmıştır (Bkz. Ek 3).

Dergide yer alan reklamlar ön iç kapak ile arka kapağın iç ve dış kısmında yoğunlaşmıştır. Tanıtımlar özellikle ziraata yönelik alet ve ekipmanlarla ilgili olmakla birlikte zirai ilaç, ziraatla ilgili şirket (John Fowler & Co., Mısır Teşebbüsât-ı Ticariye Anonim Şirketi gibi), gazete, dergi ve kitap reklamlarına da yer verilmiştir. ‘Felâhat’ başlığı altında dergiye gelen yazılara cevaplar, yayınlanan metinler ile ilgili açıklama/düzeltilme/eleştirme/rica/öneri, dergiye abonelik ve yayım süreci ile ilgili bilgiler aktarılmıştır. İlaveten derginin birkaç nüshasında yer alan ve kısa notlardan oluşan metinleri içeren *Hamiş, Cevaplar, Teşekkür, Bir mektup, Tevhîhât, Hülâsa, Teshih, İhtar-ı mühim, Güncelerimize kıymetli nasihatlar, İttisar, Açık muhabere, Duyun-i Umûmiyye-i Osmâniyye başlıkları*’nda ise genel olarak yayımlanması planlanan nüshalar, yayımlanmış metinlerle ilgili düzeltmeler, uyarı, eleştirme ve Osmanlı İmparatorluğundan haberler yer almaktadır.

Dergide, ziraat alet ve ekipmanları, sergiler, kahve-çam-söğüt ağacı, at-koyun-tavuk ırkları, böcek, şahıs, bitki, okul veya kurum resimleri gibi birçok görsele de yer verilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Felâhat dergisinin kapak sayfasında aktarıldığı üzere dergide, ziraat, veteriner hekimlik, sanayi ve ticaret ile ilgili birçok konuya yer verilmiş, ülke ekonomisi ve çiftçilik için gerekli

olabileceği düşünülen her bilgi aktarılmaya çalışılmıştır. Ayrıca, bilimsel yazıların yanı sıra dünyadan ve Osmanlı İmparatorluğundan haberler, gelişmeler, çiftçiyi ilgilendiren ilan ve bilgilere ek olarak hikâyeler, farklı dergi ve kitapların tanıtımları da yapılarak, çiftçiler için gerekli olan ya da olabileceği düşünülen konular her yönüyle değerlendirilmiş ve derginin sayıları bu çerçevede şekillendirilmeye çalışılmıştır.

Felâhat'ın ilk sayısındaki *İki söz* başlıklı metinde ziraatın ülke ekonomisi ve geleceği için önemi vurgulanarak, bilimin ışığında yapılacak bilinçli ziraatın toprağın değerlendirilmesindeki önemine dikkat çekilmiştir. Ayrıca, sade bir dilin kullanılması tercihi derginin çıkarılış amaçlarından olan halkı bilgilendirmek, okuyucu kitlesini arttırmak, çiftçiliği geliştirilmek ve beraberinde vatani kalkındırmak hedeflerini desteklemektedir.

Dergide yayımlanan, 'Halil Hocanın Çiftçiliği' ve 'Tavukçuluk Sanatı' gibi tefrikalarda yer alan konuların çiftçilik ve yetiştiricilik üzerine bilgiler aktarması, derginin yayın amacı olan 'çiftçinin kullanabileceği bilgiler' ile donatılmaya çalışıldığı hem de dönemin özelliği olan tefrika¹⁰ usulünün zirai bilgilerin aktarılmasına hizmet amacıyla kullanıldığını göstermesi açısından önemlidir. Ayrıca, bölüm tasnifi ve bölüm yazar belirterek kaynak gösterilmesi, metinlerin uzman kişiler tarafından kaleme alınması, derginin çiftçilere ve ülke ekonomisine yönelik bilinçli ve özenli tavrının birer göstergesidir.

Felâhat'ın çıkarılış amacının aktarıldığı *Mesleğimiz* başlığı altında, *Gazetemiz Fenn-i baytariyyeden dahi bahs idecektir* ifadesi yer almaktadır. Dergide ziraat ile ilgili konular yoğunlukta olmasına karşın; *Fenn-i baytari*, *Hayvan-ı ehliyye*, *Arıcılık* ve *Tavukçuluk* gibi veteriner hekimliğine ait veya yan dallarıyla ilgili konuları işleme ve bu alandaki yazar grubunu uzman kişilerden oluşturması veteriner hekimliği tarihi açısından önemlidir. Dergide yayımlanan yazılar Osmanlı İmparatorluğundaki ve çeşitli ülkelerdeki ziraat, tarım ve hayvancılığın yanı sıra böceklerle mücadele, ormanlar, su kuyuları gibi çok geniş konuları kapsar. Bu yönüyle dönem itibarıyla yayımlanan ziraat dergileriyle hem yayınlanma amacı hem de konu yelpazesi açısından örtüşmektedir.¹¹

Derginin yayım hayatının sonlandırılmasına ilişkin gerekçe belirlenememiştir. Türkiye'de mesleki dergilerin bir kısmının şahıslar tarafından çıkarılması¹² ve dolayısıyla finansal kaynağın büyük bir bölümünü abone ücretlerinin oluşturması göz önüne alındığında zamanında ödenmeyen abonelik bedellerinin *Felâhat*'ın basım sürecini zorlaştırdığı ileri sürülebilir.

10 Selçuk Çıkla, "Tanzimat'tan Günümüze Gazete-Edebiyat İlişkisi," *Türkbilgi/Türkoloji Araştırmaları Dergisi* 18 (2009), 34-63.

11 Sevtap Kadioğlu, "Halkalı Ziraat Mekteb-i Âlisi Mecmuası Üzerine Bir İnceleme," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 4, 1 (2002), 100.

12 Feza Günergun, "Darülfünun Fünun (Fen) Fakültesi Mecmuası (1916-1933)," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* (1995), 286; Sevtap Kadioğlu, "Ziraat ve Sinaat," 42.

Sonuç olarak, *Felâhat* dergisi ilk sayısında aktardığı amaçlar doğrultusunda, okurlarının her türlü gelişme ve ilerlemelerden haberdar olması yolunda yayın yapmış, ziraat, sanayi, ticaret ve veteriner hekimliği ile ilgili gelişmeleri takip ederek, bu alanların uzmanları tarafından sade bir dille aktarılmasını sağlamaya çalışmıştır.

Ek 1 / Appendix 1. ‘İki Söz’ başlıklı metnin Latin harfleriyle çevirisi¹³

“Artık herkesin büyükden küçüğe kadar teslim itdiği bir hakikat var ise o da memleketimizin çiftçi memleketi olmasıdır. Fakat teessüf olunurki; henüz çiftçiligimiz hemen hemen Nuh zamanından kalma usuller ile icra idilmekte olup Avrupa ile Amerikayı ihya iden fennî çiftçiliğe pek az aşınayız. “Vatanımızı can-ı gönülden severiz, vatan uğruna feda-i can itmeğe hazırız” diye kopardığımız gürültülerin haddi hesabı yoktur. Anglo Saksonlarda ise böyle gürültüler, böyle patırdılar hiç yoktur. Anglo Saksonlar vatanlarının terakkisini, topraklarının imarında, zirâatlerinin terakkisinde aramaktadırlar. Zaten vatan; toprak demektir. Zirâat ise toprağı binâen aleyh vatanı imar itmek dimekdir. Dimek oluyorki ziraate hidmek vatana hidmetdir. Vatanı hakkıyla seven bir Osmanlı, zirâati sevmelidir. Osmanlılığın istikbali zirâatin terakkisine bağlıdır. Zirâatimizin terakkisi ise fenne bağlıdır. İşte vatan mukaddesimise ciddi bir hizmetde bulunmak için her dürlü fedakârlığı göze alarak “Felâhat” namıyla şu risâlenin neşrine mübaşeret itdik. Gazetemizde kullanacağımız lisan; tâbirat-ı fenniyeden ari gayet sade olacaktır. Yalnız fenn me’ûmlarına aid olan makalât, ısthâlât-ı fenniyye ihtiva idecektir. Biz mizah gazeteleriyle kitablara avuc dolusu ile para veriyoruz. Mizah gazeteleriyle kitabların rağbet bulmaları günden güne adedlerinin tezayüdüyle müsbettir. Kazancımız ne oluyor? Vakit geçirmek. Günün çabuk akşam itmek... Yaz kış kahvehanelerde oturuyoruz. İşimiz gücümüz; büyükden küçüğe kadar, mektepliden köylüye kadar politikacılıktır. Bir köye gittiginizde köylünün sözü ilk suali bilir misiniz ne olacaktır? “Havadis nasıldır” diyerek sizden siyasi âleminden mâ’lûmât isteyecektir. Dünyanın hiçbir noktasında Türkiyemizde olduğu kadar kahvehaneler -daha doğrusu tembelhaneler- yoktur. Dimek oluyorki kahve köşelerinde oturmakdan maksad yine vakit geçirmek, zevk ve sefa itmektir... Şu halde biz vakitlerimizi çabuk geçirmek için her dürlü vasıtalara müracaat idiyoruz. Günün değerli dakikalarını, kıymetli saatlerini kahvehane köşelerinde geçiriyoruz. İşimizi gücümüzü yüz üstü bırakarak vakit öldürmekle uğraşyoruz. Bakınız Franklin ne diyor “Dünyada vakitin ziyâî israfın son derecesidir. Çünkü zâî olan vakit bir daha elde idilemez”. Bu söz cümlemizin kulağına küpe olsun.

Çiftçi, çift ve çubuğunu düşünmüyor. Çiftlik sahibi belki babasından kalma çiftliğinin şimdiye kadar yüzünü bile görmemiştir. Böylece yüzbinlerce dönüm arazisi yüz üstü bırakılarak hiçbir faide hâsıl itmemektedir. Çünkü toprağa karşı muhabbetimiz yoktur.

13 *Felâhat*, Sene 1, Sayı 1, 13 Mart 1329 [28 Mart 1913].

Binâen aleyh vatanımıza karşı olan muhabbetimiz sathidir, havaidir, hiçdir, boşdur. Ah bizim çiftlik sahibleri bir defa İngiliz Lordlarını görse idiler de “Çiftlik Sahibi” ne demek olduğunu anlasalar idi. Lord, bazı kışı kendi çiftliğinde geçirerek çiftliğinde her bir işine kendisi bi'z-zât nezâret ider. Ah bizim çiftçilerimiz bir defa Mısır Fellahlarıyla Türkistan Türkmenlerini görmüş olsalar idi de olvakit çalışmak ne olduğunu anlarlar idi. Dünya üzerinde senenin on iki ayı, gece gündüz -mübâlâgasız olarak söylüyorum- çalışan ve umum dünyaya bir numune imtisâl olacak bir kimse var ise oda Mısır Fellahıdır. Hakikaten fellah; vadi Nilin kahramanı, bahadırıdır. Fellah; Mısırın en büyük vatanperveridir. Günler akşam oluyor, seneler geçiyor. Aklımızı başımıza toplayalımda vaktin kıymeti ile sabanın kuvvetini takdir idelim, el birlikle çalışalım çabalayalım ve şu mukaddes vatanı imar ve ihya idebilelim. Bakınız bu tembelliğimizden ... dolayı memleketimiz fakir, biz ise ekkar-i fukâra' çünkü bir Türk şairinin dediği gibi: Demir tutmaz, saban sürmez, sanki uyuşmuş eller böylelikle elbet vatan yangın yerine döner Allah aşkına biraz hüsn-i niyyet, veyahud vatan!”

Ek 2 / Appendix 2. ‘Mesleğimiz’ başlıklı metnin Latin harfleriyle çevirisi¹⁴

Gazetemiz zirâatden ve zirâtin bi'l-cümle şubâtından bahs idecektir. Fennî zirâat ile şubâtında kesb-i ihtisâs itmiş olan birçok zevât-ı muhteremenin muavenet tahrirîyeleri te'min idilmiştir. Gazetemizin her nüshasında birde ormancılık kısmı bulunacaktır. Kısım mezkûr Avrupada tahsil görmüş birkaç zevât-ı muhteremeye tevdi' idilmiştir. Gazetemiz fennî baytariyyeden dahi bahs idecektir. Kısım mezkûr dahi tababet-i baytariyyede hakkıyla kesb-i ihtisâs itmiş olan bir takım muhterem baytarlarımıza tevdi' idilmiştir. Gazetemizin ticâret kısmı dahi vardır. Kısım-ı mezkûr için dahi Avrupa Ticâret Mekteb Alisinde tahsil görmüş bir takım zevât-ı muhteremenin muavenet kalemiyeleri te'min idilmiştir. Gazetemizde birde Sînâî kısmı vardır. Kısım mezkûr için dahi erbab-ı ihtisâs tarafından makalât-ı güzide yazılacaktır. Gazetemizde birde hukuk muharririmiz vardır ki mûmâ-ileyhde arazi, hudud münâzaaları hakkında vârid olacak suâllere muktezî cevablar virecektir. İşte mesleğimiz bundan ibaret olacaktır. Bu mesleğimiz dâhilinde me'mûrîn fenniyye ve erbab-ı zirâat ve ticâret tarafından idilecek bi'l-cümle suâllere mütehasıslar tarafından serian ve mufassalan cevap virilecektir. Gazetemiz meskekî dairesinde her dürlü siparişatı dahi der-uhde ider şu kadar var ki büyük ve küçük mikyâsda kâffe siparişatın bedelleri peşinen gönderilmelidir. Gazetemizin hey'et-i idaresi her fedakârlığı göze alarak gazetemize vazî idilecek klişelerin kısım azamını Viyanaya sipariş itmiştir.

Ek 3 / Appendix 3. *Felâhat (Zirâî, Baytarî, Sınâî ve Ticârî Mecmûa)* İçindekiler Listesi¹⁵

15 Mart 1329 [28 Mart 1913] / Birinci Sene / Sayı 1

<i>İfâde-i Mahsûsa</i> : İki söz; Mesleğimiz; Şerâit-i iştirâk (ve minallahi't-tevfik)	a ¹⁶ -4
<i>Âlem-i Haşerât</i> : Tarifi-taksimi-zirâata olan faidesi (mabadı var / Süreyya)	4-6
<i>Ormancılık</i> : Sent kâzibin ormancılıkda mevki' ve istikbali (mabadı var / Asaf Cemal)	6-9
<i>Zirâat-ı Umûmiyye</i> : Zirâat-ı yâbise (Sina Kerim İstepenyan)	9-13
<i>Çiçekçilik</i> : San'at-ı tezyîn (Lütfî Arif)	14-16

1 Nisan 1329 [14 Nisan 1913] / Birinci Sene / Sayı 2

<i>İska-i Tefcîr</i> : Mısırdâ (artezyen) burgu kuyuları (Ahmed Talat)	a-21
<i>Sanâyi'-i Umûmiyye</i> : Memâlik-i Osmâniyyede fabrikacılık (Serkis Nihad)	21-23
<i>Zirâat-i Hususiye</i> : Kahve ağacının usul-i zirâatı (B. Vehbi)	23-25
<i>Ormancılık</i> : Halep çamı garsiyatı	25-26
<i>Binbir Çiçek Koleksiyonu</i> : Yumurtalama müsabakası; Viyana tohumluk kontrol idaresinin faaliyeti; Buzağlarda ishâlin yoğurt vasıtasıyla tedavisi	27-28
<i>İstatistik</i> : Dünyanın hasılat-ı zirâiyyesi	28-29
<i>Fenn-i Baytarî</i> : Ahurlarda hıfz-üs-sihha (devamı var / Simon Küçükyan)	30-32
<i>Sanâyi'-i Nefise</i> : Zirâat tabloları	32

15 Nisan 1329 [28 Nisan 1913] / Birinci Sene / Sayı 3

<i>Sanâyi'-i Zirâiyye</i> : Bizde sütcülük nasıl terakki idebilir (İhsan)	a-35
<i>Hayvânât-ı Ehliyye</i> : Hayvanatımızın ıslah ve teksiri (Yorgi Pasaltı)	35-38
<i>Ormancılık</i> : Ormancılık iktisadî (Hrant Danzikyan)	38-40
<i>Arıcılık</i> : İlkbaharda koğanlarımızı ziyaret ediniz (Abdülhakim Hares)	40-41
<i>Bağcılık</i> : Mildiyö hastalığına karşı (İlhami)	41-42
<i>Fenn-i Baytarî</i> : Şab hastalığı (Şinasi)	43
<i>Binbir Çiçek Koleksiyonu</i> : Sığırların düveleği	43-44
<i>İstatistik</i> : İstatistik fenn-i devlettir; Memâlik-i Osmâniyyede tiftik hasılatı; Kastamonu ve Aydın hasılatı	44
<i>Havadis</i> : Beynelminel Zirâat Kongresi; Kopenhag Coğrafiye Şirketi; Fransa bağ çubukları; Zirâat-ı tevcihât; Teşekkür; Samsundaki bir olay	45
<i>Muhâbere Mektupları</i> : Adanadan	46-47

15 Liste oluşturulurken dergide yer alan makale/yazı ve yazar adlarının orijinaleri esas alınmış olup, dergide basıldığı haliyle aktarılmıştır. Reklamlar, Felâhat, Hamiş, Cevaplar, Teşekkür, Bir Mektup, Tevcihât, Hülâsa, Teshih, İhtar-ı Mühim, Güncelerimize Kıymetli Nasihatlar, İtzar, Açık Muhabere, Duyun-i Umûmiyye-i Osmâniyye başlıklarına ait bölümler listeye alınmamıştır.

16 Dergi sayılarının ilk sayfasında numara yer almadığı için listede eksik numaralar yerine 'a' harfi kullanılmıştır.

Piyasa: Piyasa üzerine bir nazar (Yorvanat Zaki)
47-48

1 Mayıs 1329 [14 Mayıs 1913] / Birinci Sene / Sayı 4

Emrâz-ı Nebatiyye: Nebatat-ı mezzûanın tufeyli hastalıkları üzerine bir nazar a-51
(mabadi var / Ali Rıza)

Ormancılık: Ormancılık iktisadi usûlü idarenin fevâidi (Hrant Danzıkyan) 51-53

Balıkçılık: Lüfer balığı (Karakin Deveciyan) 53-55

Ticâret-i Umûmîyye: Vesâit-i nakliyye terakki'-i zirâatın lâzım-ı gayr-ı müfârikıdır (A. Barzilai) 55-57

Fenn-i Baytarî: Ahurlarda hıfz-üs-sihha (devamı vardır / Simon Küçükyan) 57-58

Muhâbere Mektupları: Mısırdan: İlkbahar gübreleri (Ata Hamdullah) 59-60

Arıcılık: Zaîf koğanlar çarçubelerinin ilkbahar ziyareti (Abdulhakim Hares) 60

Binbir Çiçek Koleksiyonu: Hayvan mürûr tezkeresi 61

İstatistik: Dünyanın tütün istihlâkı 61-62

Piyasa: On beş günlük piyasa (Yorvanat Zaki); Pamuk piyasası (İskenderiye muhabirimizden) 62-64

Havadis: Tevcihât 64

15 Mayıs 1329 [28 Mayıs 1913] / Birinci Sene / Sayı 5

İktisad-i Zirâî: Posta tasarruf sandıkları (Sebuğ İstepenyan) a-68

Emrâz-ı Nebatiyye: Nebatâtı mezzûanın tufeyli hastalıkları üzerine bir nazar 68-69
(mabadi var / Ali Rıza)

Âlem-i Haşerât: Taksimi (mabadi var / Süreyya) 70-71

Ticâret-i Umûmîyye: Ticâretimizin menâbi' (Arşak Sihçusiyan) 71-74

Muhâbere Mektupları: Mağnisadan-Mağnisa pamukları (K.) 74

İstatistik: İzmirde zeytun hasılatı; Sicilyada badem hasılatı; Dünyanın buğday hasılatı zirâiyyesi 77

Binbir Çiçek Koleksiyonu: Bulgaristanda gülcülük 78

İstişâre-i Zirâiyye: Kuşkonmazlara âriz olan böcekler ve danaburnu 78

Havadis: Bağcılara; Konya ovasından; Zirâat mektebini ziyaret (Kastamonu refikimizde okunmuştur); Küçük ma'lûmât 78-80

Sanâyi'-i Nefise: Emaporanın? tablosundan 80

1 Haziran 1329 [14 Haziran 1913] / Birinci Sene / Sayı 6

Sanâyi'-i Zirâiyye: Müşterekü'l menfaa süthanelerin sûret-i tesisi ve idaresi a-83
(İhsan)

Zirâat Makineleri: Bahar pullukları hakkında bir iki söz (Ahmed Talat) 83-87

Ticâret-i Umûmîyye: Tiftik ticâreti ve tiftik keçisinin lüzûm-ı ıslahı (Yorgi Pasaltı) 87-90

Çayrılarımız: Çayrılara mahsus bazı iyi necliyye nebâtâtı (Sina Kerim 90-92 İstepenyan)	
Hayvânât-ı Ehliyye: Sanen keçisi (Abdulahkim Hares)	92-93
Makale-i Mahsûsa: Tohum anbarları	93-95
Âlem-i Haşerât: Zirâata olan faidesi (beşinci nüshadan mabad ve son / Süreyya)	95-96
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Cırtlak böceği	96
Havadis: Tevcihât	96

15 Haziran 1329 [28 Haziran 1913] / Birinci Sene / Sayı 7

Makale-i Mahsûsa: Bu memleket nasıl felâh bulur? (Ali Kemal)	a-99
Zirâat Yine Zirâat, Daima Zirâat: Sabanın kıymeti ve kılıcın kuvveti (Sebuh 99-101 İstepenyan)	
Sanâyi'-i Umumîyye: Memâlik-i Osmâniyyede halı sanâyi (Serkis Nihad)	101-103
Pirinç envâ'-i: Bugün şekillerini verdiğimiz şu üç nev sırasıyla Kineze (birinyone), greppi, oricinerio	104-105
Muhâbere Mektupları: Newyorktan: Mısırdan şeker çıkarmak (H. Fikret); Mısırdan: Lord Kiçenrin senelik raporu (Ata Hamdullah); Bursadan: Bursa Zirâat Ameliyyat Mektebi Alâim-i Cevviye Risad Hânesinin 1328 senesine mahsus rapordur (Hükümet Alâim-i Cevviye Muallimi Osman Nuri)	106-109
Ormancılık: Trakya ve Rusya ormanları	110-111
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Ceviz kütüğü; Elektrik vasıtasıyla zirâat; Radyumun tesiriyle hasılat-ı nebatiyenin artırılması; Sığircık kuşu ile tarla kuşu; Sardalya balığının başı	111-112
Piyasa: Pamuk piyasası (İskenderiye muhabirimizden)	112

1 Temmuz 1329 [14 Temmuz 1913] / Birinci Sene / Sayı 8

İktisad-i Zirâî: Çekirdeksiz kuru üzümün temin revâcı hakkında mülâhazat-ı iktisadiye (İhsan)	a-116
Ticâret-i Umûmîyye: Ticâreti hariciyemiz (Serkis Nihad)	116-119
Zirâat-ı Hususîyye: Çin fasulyesi yahud Çin bezelyesi (Sina Kerim İstepenyan)	119-121
Muhâbere Mektupları: Aydın Vilayetinde çekirge afeti (Mehmed Süreyya)	121-123
Makale-i Mahsûsa: Süt meselesi	124-125
Musâhabe: Evrenin köyü (devamı var / Tiflisten Ali Osman)	125-126
Bin Bir Çiçek Koleksiyonu: Hasaddan evvel buğdayın mikdarını tayin itmek; Tavukların hıfz-üs-sıhhası; Yağmur suyu; Patates üzerine tecribeler; Patates tarlalarının derinliği; Güllerin budanması	126-127
Havadis: Bağdad-Musul; Memâlik-i Osmâniyenin mahsul bûdcesi; Meyve ağaçlarına ârız olan tırtıllar; Aydın Vilayeti dâhilinde zuhur iden çekirgeler; Haleb Vilayeti dâhilinde bulunan Amik Ovası; Asaf Cemal Bey	127
Sanâyi'-i Nefîse	128

15 Temmuz 1329 [28 Temmuz 1913] / Birinci Sene / Sayı 9

Makale-i Mahsûsa: Hürriyet-Ziraat: Zirâat ancak hürriyetle pâyidâr olabilir	a-130
Karasinek (Muzırratı def'i çaresi) (İhsan)	130-132
Ticâret-i Umûmiyye: Der-saâdet Ticâret Odası (Serkis Nihad)	133-135
Hayvânât-ı Ehliyye: Arab beygırleri (Yorgi Pasaltı)	136-138
Zirâat-ı Umûmiyye: Zirâat-ı yâbise (birinci nüshada neşr edilmiştir / Feridun)	138-141
Fenn-i Baytarî: Dâ'i ekinokok (Karekin Arsinyan)	141-142
Musâhabe: Evrenin köyü (devamı var / Tifliden Ali Osman)	142-143
İpek Böcekçiliği: Böceklerin yeni bir gıdası	143-144
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Filistinde Alman Zirâat Mektebi; Amerikadan	144
tecribeler; Fransada avcılık; Amerikada yeni bir kanun; Fare derileri	
Havadis: Bağdad Vilayeti Zirâat Müdürü Vecii Bey; Ticâret ve Zirâat Nezareti talebi; Selimiye ve Erzurum Mektepleri Müdüriyetleri	144

1 Ağustos 1329 [14 Ağustos 1913] / Birinci Sene / Sayı 10

Makale-i Mahsûsa: Peynir mes'elesi-Koyun südü (Abdülhakim Hares)	a-147
Emraz-ı Nebatiyye: Nebatat-ı mezruanın tufeyli hastalıkları üzerine bir nazar	148-149
(altıncı nüshadan mabad / Ali Rıza)	
Musâhabe: Evrenin köyü (devamı var / Tifliden Ali Osman)	149-152
Ticâret-i Umûmiyye: Vesait-i nakliye (dördüncü nüshadan mabad / A. Barzilai)	152-155
Meyvecilik: Her cinsten iyi meyveler (Sina Kerim İstepanyan)	156-158
Muhâbere Mektupları: Aydın Vilayetinde çekirge afeti (sekizinci nüshadan	158-160
mabad / Mehmet Süreyya)	
Havadis: Orman tevcihâtı	160

15 Ağustos 1329 [28 Ağustos 1913] / Birinci Sene / Sayı 11

Ticâret-i Umûmiyye: Serbest liman (Serkis Nihad)	a-164
İska'-ı Tefcir: Kuvve analmar künyeli tulumbarlar (Ahmed Talat)	164-170
Muhâbere Mektupları: Aydın Vilayetinde çekirge afeti (geçen nüshadan	170-173
mabad / Ahmed Talat)	
Musâhabe: Evrenin köyü (Ali Osman)	173-174
Makale-i Mahsûsa: Sonbahar acı çiydemi (Sina Kerim İstepanyan)	174-176
Havadis: Zirâat tevcihâtı; Memâlik-i Osmâniyede pamuk ziraatı; Tashih	176

1 Eylül 1329 [14 Eylül 1913] / Birinci Sene / Sayı 12

Fenn-i Baytarî: Ahurlarda hıfz-üs-sihha (Seymuni)	a-179
Musâhabe: Evrenin köyü (devamı var / Ali Osman)	179-181
Emrâz-ı Nebatiyye: Memleketimizde ithal edilen nebatın tütsülenmesi	181-182
(Feridun)	
Hayvânât-ı Ehliyye: Avrupada bir süt ineğinin suret-i taayyüşü (Sina Kerim	182-183
İstepanyan)	

<i>Ticâret-i Umûmîyye</i> : Yumurta (Yorvanat Zaki)	183-184
<i>Bağcılık</i> : Asmalarda güneş urması (Ali Rıza)	184-187
<i>Muhâbere Mektupları</i> : Aydın Vilayetinde çekirge afeti (geçen nüshadan mabad / Mehmed Süreyya); Mısırdan: Deve kuşu yetiştirmek (Ata Hamdullah)	188-191
<i>Binbir Çiçek Koleksiyonu</i> : Trablusda alfa zirâati	192
<i>İstatistik</i> : Amerikada 1910 tarihinde hükümet tarafından neşr idilen istatistik cedveli; Amerika bankaları	192
<i>Havadis</i> : Haik Efendi Mardikyan	192

15 Eylül 1329 [28 Eylül 1913] / Birinci Sene / Sayı 13

<i>Sanâyi-i Umûmîyye</i> : Sepetçilik sanatı-Söğüd ağacı (İhsan)	a-195
<i>Musâhabe</i> : Evrenin köyü (devamı var / Ali Osman)	195-197
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Irak (Ahmed Talat); Irakın kıymet-i iktisadiyesi	197-203
<i>Kimya-i Zirâi</i> : Amonyaklı gübreler (Feridun)	203-205
<i>İstişâre-i Zirâiyye</i> : Vezir Köprü Kaymakamı Mehmed Teyfik Bey Efendiye	205-206
<i>Ticâret-i Umûmîyye</i> : Posta için bir menba-i vâridât (Posta ve Telgraf Nezâretinin nazar-ı dikkatine) (A. Barzilai)	206
<i>Felâhat'ın Tefrikası</i> : Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadi var / Abdulkhakim Hares)	207-208

1 Teşrîn-i evvel 1329 [14 Ekim 1913] / Birinci Sene / Sayı 14

<i>Ticâret-i Umûmîyye</i> : Nijni Novgorod panayırı (İstihlak Mali Cemiyeti Meclis İdare azasından Serkis Nihad)	a-211
<i>Balıkçılık</i> : Orkinos yahud ton balığı (mabadi var / Karakin Deveciyan)	211-214
<i>Emrâz-ı Nebatiyye</i> : Kömür ve rastık hastalıklarına karşı tohumlukların ilaçlanması (Sina Kerim İstepenyan)	214-215
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Konya Ovası (Feridun)	215-217
<i>Tavukçuluk</i> : Tavukların yemi	217-218
<i>Muhâbere Mektupları</i> : Ümraniyeden: Portakal zirâati (Yusuf Ziya); Halebden: Asırlar görmüş bir çınar ağacı (Selim)	218-219
<i>İstatistik</i> : Fındık, Afyon, Şeker ve Kahve mahsulü; Makedonya tütün ticâreti; Memâlik-i Osmâniyyede zeytunyağı hasılatı	220
<i>İstişâre-i Zirâiyye</i> : Fındık zirâati; Japon gülünün rengini değıştirmek, Sümüklü böcekleri itlaf etmek	220-221
<i>Havadis</i> : Ticâret ve Zirâat Nezareti ile Fen Mektepleri ile ilgili tevcihât	221-222
<i>Felâhat'ın Tefrikası</i> : Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadi var / Abdulkhakim Hares)	223-224

15 Teşrîn-i evvel 1329 [28 Ekim 1913] / Birinci Sene / Sayı 15

Balkçılık: Orkinos yahut ton balığı (mabad / Karakin Deveciyan)	a-227
Sanâyi'-i Umûmîyye: Söğüdlük tesisi (mabadı var / İhsan)	229-232
Muhâbere Mektupları: Aydın Vilayetinde çekirge afeti (13üncü nüshadan mabad / Mehmed Süreyya)	232-235
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Panama Kanalı	235-236
Havadis: Tevcihât-ı zirâiye	236
Yeni Bağcılık (mabadı var / Abdülhakim Hares)	237-238
Felâhat'ın Tefrikanı: Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadı var / Abdülhakim Hares)	239-240

1 Teşrîn-i sâni 1329 [14 Kasım 1913] / Birinci Sene / Sayı 16

Makale-i Mahsûsa: Virjil	a-242
İktisad-i Zirâî: Zirâatta husûsiyyet (Sina Kerim İstepenyan)	242-244
Sanâyi'-i Zirâîyye: Zeytunyağı (Ahmed Hamdi)	244-246
Zirâat-ı Umûmîyye: Nebâtât-ı haşîşiyenin ıslahı: Hububatın istifâsı (Merhum / H. Mardikyan)	246-247
Arıcılık: Koğanlarımızı kendiniz yapınız (mabadı gelecek nüshada / Abdülhakim Hares)	248-249
Makale-i Mahsûsa: Fenni takdir. Fenn memurlarını teşvik edelim (Feridun)	250
Muhâbere Mektupları: Mısırdan: Güneşin hararetini mass iden makine (Ata Hamdullah)	251
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Yağlı kağıdtan camekânlar (A. H.)	252
Havadis: Mısırdan zirâat	252
Yeni Bağcılık (Abdülhakim Hares)	253-254
Felâhat'ın Tefrikanı: Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadı var / Abdülhakim Hares)	255-256

15 Teşrîn-i sâni 1329 [28 Kasım 1913] / Birinci Sene / Sayı 17

Makale-i Mahsûsa: Fransa meclis-i meb'usanı ile İngiltere avam kamarası	a-258
İktisad-i Zirâî: Sanâyi-i zirâatte makinelerin ehemmiyeti	258-262
Sebzecilik: Beş ayda yenir mi beş nev'i sebze: Ekiniz-Toplayınız (A. H.)	262-264
Zirâat-ı Umûmîyye: Habubatın istifâsı (merhum / H. Mardikyan)	264-266
Ticâret-i Umûmîyye: Buhran i'tibârı (Arşak Sihçusiyân)	266-267
İstişâre-i Zirâîyye: Amasyada servet	268
Havadis: Simon Efendi	268
Yeni Bağcılık: Ecnas; Avrupa asmaları; Amerika asmaları (mabad / Abdülhakim Hares)	269-270
Felâhat'ın Tefrikanı: Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadı var / Abdülhakim Hares)	271
İkinci bahs (mabadı var)	271-272

1 Kânûn-ı evvel 1329 [14 Aralık 1913] / Birinci Sene / Sayı 18

- Ticâret-i Umûmiyye:** Rus ticâret komitesi (İstihlak Mali Cemiyeti Meclis a-276
İdarehanesi Azasından Serkis Nihad)
- Sanâyi'-i Umûmiyye:** Söğüdlüğün sureti tesis ve teşkili (mabadı var / İhsan) 276-278
- Zirâat-i Hususiyye:** Kahve ağacının usul-ı zirâatı (ikinci nüshadan mabad ve 278-280
son / B. Vehbi)
- Kimya-i Zirai:** Azotik sûd (Feridun) 280-282
- Usul-i Muhasabe-i Zirâiyye:** Mukaddime (Fazıl) 282-283
- İstişâre-i Zirâiyye:** Her bir zeytin ağacı için bir kilo nitrat; Hayvanlar yeşil 283
yonca yediklerinde
- Havadis:** Tevcihât-ı zirâiyye; Veba-i bakari 284
- Yeni Bağcılık** (mabadı var / Abdülhakim Hares) 285-286
- Felâhat'ın Tefrikası:** Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadı var / Abdülhakim Hares)
287-288

15 Kânûn-ı evvel 1329 [28 Aralık 1913] / Birinci Sene / Sayı 19

- Sanâyi'-i Umûmiyye:** Söğüdlükler (İhsan) a-290
- İktisad-i Zirât:** Zirâatin ve teksir-i hayvanatın terakkisi (Sina Kerim 291-294
İstepenyan)
- Hendese Kısmı:** İrtifâ' cebir ta'yîni (Ahmed Talat) 294-295
- Kavanin - Nizamât:** Felâhat ceride-yi müdiriyet-i aliyesine (Sebuh 295-297
Navasarinyan)
- Binbir Çiçek Koleksiyonu:** Muhtelif havadisler 297
- Âlem-i Haşerât:** Mısır pamuk haşeratı ve onların tabîî düşmanları 298
- Tavukçuluk:** Fâideli ma'lûmâtlar (devamı var / Tadar Kambi) 299-300
- İstişâre-i Zirâiyye:** Çinko levhaları üzerine yazı yazmak; Aşı macunu; Makine 300-302
kayışları; Bağlara kimyevi gübre tertibi; İp ve çuvalları dayanıklı kılmak
- Havadis:** Bir Osmanlı kimyagerinin muvaffakati; Tevcihât-ı zirâiyye 302
- Felâhat'ın Tefrikası:** Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadı var / Abdülhakim 303-304
Hares)

1 Kânûn-ı sâni 1329 [14 Ocak 1914] / Birinci Sene / Sayı 20

- Musâhabe-i Fenni:** "Radyum" şuaâtı hayat-ı nebatî ve hayvanî üzerine te'siri a-307
(Mülkiye Baytar Mektebi Alisi Muallimlerinden Bakteriyolog Kimyager
Baytar Osman Nuri)
- Hayvânât-ı Ehliyye:** Bargirin sureti taayyüşünün nazariyyesi (Sina Kerim 307-308
İstepenyan)
- Zirâat-ı Umûmiyye:** Afyon mahsulünü yağmur haşeratından muhafaza itmek 308-311
(Feridun)
- Sebzecilik:** Havuç; Şalgam; Soğan; Turp (Abdülhakim Hares) 311-312

Konservencilik: Meyve konserveleri (M. A.)	312-314
Arıcılık: Fâ'idedi ma'lûmâtlar (Arıcı)	314-315
Usul-i Muhasebe-i Zirâiyye: Muhasebe-i zirâat (Bursa Zirâat Mektebi Müdür Sanisi Fazıl)	315-316
Muhâbere Mektupları: Mısırdâ hurma zirâati (Mısır muhabirimizden / Ata Hamdullah)	316
Ticâret-i Umûmiyye: Ceran-i i'tibârî (17. nüshadan mabad / Arşak Sihçusiyân)	317-318
İstatistik: Zirâi sendikalar; Asmalar; Başlıca memleketlerin zirâileri; Kükürdün bağcılığa olan faidesi; Talfun	318-319
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Soğanın faideleri; Asmanın menşei; Erkek ve kadın işçiler; Sahte kükürdü anlamak	319-320
Havadis: Tevcihât	320

15 Kânûn-ı sâni 1329 [28 Ocak 1914] / Birinci Sene / Sayı 21

Rudsak fabrikasının 50. sene-i devriyesi 1823-1913	a-322
Makale-i Mahsûsa: Afyon ve haşîş hakkında bir konferans	322-324
Sütçülük: Süt sağan makineler (Halebde Abdullatif Efendiye); Nebati tereyağları	324-326
Tavukçuluk: Faideli ma'lûmâtlar (Tavukçu)	326-327
Âlem-i Haşerât: Zeytûn sineği	327
Meyvecilik: Saksı içinde armud yetiştirmek; Ceviz ağaçlarına ne şekil virilmeli; Kayısı sığağı çok sever	328
Muhâbere Mektupları: Su nöbeti (münavebetü'l miyah) (Ata Hamdullah)	328-331
İstişâre-i Zirâiyye: Suriyeden Şekib Bey: Gece uçan kelebekleri yakalamak için bağlarda kullanılan ilaç	331-332
İstatistik: Dünyanın kahve istihlakı; Mısırın tütün istihlakı	332
Yeni Bağcılık: Bağın teksiri usulleri (mabadi var / Abdülhakim Hares)	333-334
Felâhat'ın Tefrikası: Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadi var / Abdülhakim Hares)	335-336

1 Şubat 1329 [14 Şubat 1914] / Birinci Sene / Sayı 22

Zirâat-ı Hususiyye: Sisam (İzmit Sancağı Zirâat Müdürü Agob)	a-341
Makale-i Mahsûsa: Bir nutuk	341-343
Muhteşem bir Asr medeniyeti: Hindiye Seddası (Bağdad muhabir mahsusamızdan)	343-347
Hayvânât-ı Ehliyye: Kızıl Karaman ve Karakul koyunları (Yorgi Pasaltı)	347-348
Tavukçuluk: Tavuklarınıza odun kömürü veriniz (Tavukçu); Tavuklarınızı kışın yumurtalatmak ister misiniz?	348-349
Çiftçi Eğlenceleri: Kastamonu Çiftlik Mektebinde	350
Muhâbere Mektupları: İzmitten (Behcet)	351
Havadis: Zî-kıymet bir asr	351-352

Binbir Çiçek Koleksiyonu: Dünyanın en büyük kuluçka makinesi 352

15 Şubat 1329 [28 Şubat 1914] / Birinci Sene / Sayı 23

Zirâat-ı Hususîyye: Sisam (geçen nüshadan mabad / İzmit Sancağı Zirâat Müdüğü Agob) a-358

Usul-i Muhasebe-i Zirâiyye: Müfredat (Fazıl); İthalat ve ihracatın teftişı 359-361

Zirâat-ı Umûmîyye: Zirâatte kar'ın tesirâtı (Feridun) 361-362

İstişâre-i Zirâiyye: El-hâc Ahmed Beye (İhsan) 362-363

Muhâbere Mektupları: Edirnededen (Celal); Nevyorkdan (Mehmed Rüşdi) 365

Tavukçuluk: Faideli ma'lûmâtlar 365

Binbir Çiçek Koleksiyonu: Merrih seyyaresinde sâkî varol? kanalları 366

Yeni Bağcılık (mabad / Abdülhakim Hares) 367

Felâhat'ın Tefrikası: Halil Hocanın Çiftçiliği (mabad / Abdülhakim Hares) 368

1 Mart 1330 [14 Mart 1914] / Birinci Sene / Sayı 24

Sanâyi'-i Umumiyye: Söğüdüklüklerin tımar ve idaresi (İhsan) a-371

Usul-i Muhasebe-i Zirâiyye: Zahîrelerin ithalat ve ihracatın teftişı (Fazıl) 371-373

Muhâbere Mektupları: Kimyevi gübreler (Seyid Ahmed Mehmed); 373-380

Macaristan hükümetinin en büyük çiftliği "Mezohegyes" (Dikran Almasyan)

Havadis: Çiftçi meb'ûslar 380

Binbir Çiçek Koleksiyonu: Bahr-i siyah sahillerinde çay zirâati 380

Fihrist (1 den 24 numaraya ve 15 Mart 1329 dan 1 Mart 1330 tarihine kadar) 381-384

15 Mart 1330 [28 Mart 1914] / İkinci Sene / Sayı 25

İfade-i Mahsûsa: Birkaç söz (Sehub İstepenyan) a-386

Makale-i Mahsûsa: Âlem-i eşya Çiftçi Halil Dayı (13 yaşındaki derslerimden) 386-388

Meyvecilik: Fındık Ağacına Dair Ma'lûmât-ı Umûmîyye Birinci fasıl-İkinci 388-394

fasıl (devamı var / Zirâat Müfettişı Nişan Antreasyan)

Balıkçılık: Kılıç balığı (Balıkthane Merkez Müdürü Karakin Deveciyan) 394-398

Sanâyi'-i Umûmîyye: Söğüdülerin kabuklarını soymak yani beyazlatmak 398-400
amelîyyatı (İzmir Mebusu İhsan)

Anadolu (Rıza Tevfik); Duyun-i Umûmîyye Osmâniyye varidat mahsusâ 400

idaresinden; Şark temir yolları tahvîlatı

1 Nisan 1330 [14 Nisan 1914] / İkinci Sene / Sayı 26

Sanâyi'-i Umûmîyye: Söğüd dalı ticâreti (İzmir Mebusu İhsan) a-404

Meyvecilik: Üçüncü fasıl-Dördüncü fasıl-Beşinci fasıl (devamı var / Trabzon 404-408
Zirâat Müfettişı Nişan Antreasyan)

Zirâat-ı Hususîyye: Şeker kamışı ziâatı (Mısırdan / devamı var / Ata 408-411
Hamdullah)

- Sebzecilik:** Meyve ve sebzevât: Salatalık yahud hıyar (Abdulahkim Hares) 411-412
Alat-ı Zirâiyye: Rudsak bağ pullukları (Feridun) 412-413
İstatistik: Buğday, Arpa, Un, Afyon 414
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Dünyanın şeker istihlâkı 415
15 Nisan 1330 [28 Nisan 1914] / İkinci Sene / Sayı 27
Meyvecilik: Altıncı fasıl-Yedinci fasıl (Trabzon Zirâat Müfettişi Nişan Antreasyan) a-421
Tavukçuluk: Mısırdâ (ma'mûl el-ferah) (Ahmed Talat); Kuluçka hindi (Ahmed Talat) 421-426
Sebzecilik: Sazlı fasulyeler; Yeşil fasulyeler; Bezelye; Domates; Patlıcan; Biber; Bamya; Sab kereviz; Dereotu; Maydanoz; Baş lahana; Karnabahar; Ispanak; Semizotu; Salata; Marul (Abdulahkim Hares) 426-430
Makale-i Mahsûsa: Çekirge afatı 430-432
Havadis: Hikmet Bey Efendi; Osmanlı Zirâat ve Ticâret Nezaretine cevabımız 432
- 1 Mayıs 1330 [14 Mayıs 1914] / İkinci Sene / Sayı 28**
Sanâyi'-i Zirâiyye: Sütlerin kesilmesi ve (durnik) altı (Ahmed Talat) a-436
Muhâbere Mektupları: Fındık zirâatı ve ticâretteki ehemmiyeti (Giresun Ziraat Odası Azasından ve erbab-ı zirâatden gamlı zade A. Hamdi) 437-438
İstatistik: Tiftik; Yün 438
Yeni Bağcılık (mabad / Abdulahkim Hares) 439-440
Felâhat'ın Tefrikası: Halil Hocanın Çiftçiliği (mabadı var / Abdülhekim Hares) 441-442
Makale-i Mahsûsa: Osmanlı Zirâat ve Ticâret Gazetesine ilk ve son cevap (Ahmed Talat); Halkalı arpılığı (Ahmed Talat) 445-448
Fenni "Mücahide" gazetesine (Sebuh İstepenyan) 448
- 15 Mayıs 1330 [28 Mayıs 1914] / İkinci Sene / Sayı 29**
Meyvecilik: Sekizinci fasıl (Trabzon Zirâat Müfettişi Nişan Antreasyan) a-454
Zirâat-ı Hususiyye: Şeker kamışı zirâatı (Ata Hamdullah) 454-456
Kimya-i Zirâi: Bakliye bakterileri (Sina Kerim İstepenyan) 456-457
Tavukçuluk: Favrol cinsi (Abdullah) 458-460
Muhâbere Mektupları: Macaristanda beygir yetiştirme sanatı ve terakkisi için ithaz idilen tedabir ve ihtimâmât (Halkalı mezunlarından Dikran Almasyan) 460-463
İstişâre-i Zirâiyye: Samsun'da Azad Beye; Bebekde Lütfi Beye; Adapazarında Osman Zeki Beye; Kooperatif Şirketler Kanunu Layihası ve esbâb-ı mücibesi 463-464

1 Haziran 1330 [14 Haziran 1914] / İkinci Sene / Sayı 30

Makale-i Mahsûsa: Memâlik-i Osmâniyyede pamuk zirâatı	a-467
Tavukçuluk: Artık şu faidesiz adı tavukları beslemekten vazgeçelim (Abdullah)	467-469
Hayvânât-ı Ehliyye: Susam küspesi	469-470
Gülcülük: Güllere araz olan haşerat ve hastalıklar (Sina Kerim İstepenyan)	471-474
Çiçekçilik: Gül fidanlarınızı erken dikiniz (Feridun)	474
Muhâbere Mektupları: Macaristanda hükümet tarafından beygir yetiştirme (Halkalı mezunlarından D. Almasyan)	475-476
Emrâz-ı Nebatiyye: Gül renginde pamuk kurdu (Ata Hamdullah)	476
İstîşâre-i Zirâiyye: Uzun Köprüde Cemal Efendi; Diyarbekirde Feyzi Bey; Salhalıda Mehmet Emin Efendiye; Bigada Şükrü Bey; İneboluda Sadi Bey	477-478
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Yumurtalama müsabakaları neticesi; Panama– Pasifik sergi umûmiyyesi	478-480

15 Haziran 1330 [28 Haziran 1914] / İkinci Sene / Sayı 31

Makale-i Mahsûsa: Memâlik-i Osmâniyyede tütün zirâatı	a-482
Meyvecilik: Dokuzuncu fasıl (Trabzon Zirâat Müfettişi Nişan Antreasyan)	482-484
İngilizce The Engineer gazetesinin beyanatına nazaran	484
Fenn-i Baytarî: Ahurlarda hıfz el-sıhha (Ahmed Talat)	485-487
Sebzecilik: Patate (Sina Kerim İstepenyan)	487-489
Tavukçuluk (Abdullah)	490-491
Sütçülük: Frenk yayıklarının ameliyat müddeti (Feridun)	491-492
Çaylarımız: Bakliye çayıklarınıza alçı veriniz; Beyaz hardal ekiniz	492-493
Hutta-i Irakiyye: Dicle Deltasında eski iska ameliyatının yeniden tesisi yahut Irakın tecdidi	493-494
İstatistik: Fransanın hasılatı zirâiyesi	495
Havadis: Zirâat Mektebini ziyaret (Kastamonu)	495

1 Temmuz 1330 [14 Temmuz 1914] / İkinci Sene / Sayı 32

Makale-i Mahsûsa: İslâm zirâatı arazi şirketleri	a-498
Meyvecilik: Onuncu Fasıl (Trabzon Zirâat Müfettişi Nişan Antreasyan)	499-501
Sebzecilik: Patates (Sina Kerim İstepenyan)	502-505
Tavukçuluk: Artık şu faidesiz tavukları yetiştirmekten vazgeçelim, Minork cinsi (Abdullah)	505-506
Hutta-i Irakiyye: Dicle Deltasında eski iska ameliyatının yeniden tesisi yahut Irakın tecdidi	507-508
Hayvânât-ı Ehliyye: İyi kuzular nasıl elde edilir?	508-509
Muhâbere Mektupları: Pamuk kozalarının yeni bir düşmanı (Zirâat Nezâretinin nazarı dikkatine) (Ata Hamdullah)	509-510
İstatistik: Dünyanın hayvanat miktarı	510-511

15 Temmuz 1330 [28 Temmuz 1914] / İkinci Sene / Sayı 33

<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Zirâat-ı maliye	a-515
<i>Tavukçuluk</i> : Hacı Kadın tavuğu (Abdullah)	515-516
<i>Sebzecilik</i> : Yer elması yahut yıldız kökü (Sina Kerim İstepenyan)	517-518
<i>Muhâbere Mektupları</i> : Anadolu'nun ticâret merkezlerinden Ayıntab Sancağı; Zirâat; Ticâret (Arşan Sergisyan)	518-523
<i>Emrâz-ı Nebatiyye</i> : Zeytunlere araz olan böcekler (Feridun)	523-525
<i>Madenerimiz</i> : Memâlik-i Osmâniyye madenleri (devamı var)	526-527
<i>Binbir Çiçek Koleksiyonu</i> : Yumurtacılığa dair faideli ma'lûmât lar	527

1 Ağustos 1330 [14 Ağustos 1914] / İkinci Sene / Sayı 34

<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Meclisi mebusanda zirâat (zirâat bütçesi münasebetiyle)	a-532
<i>Meyvecilik</i> : Onbirinci fasıl (mabadi var / Nişan Antreasyan)	532-536
<i>Tavukçuluk</i> : Legorn cinsi (Abdullah)	536-538
<i>Sebzecilik</i> : Pancar yahut çükündür (Sina Kerim İstepenyan)	539-540
<i>Arıcılık</i> : Kovanlar ve kar (Feridun)	540-541
<i>Hutta-i Irakîyye</i> : Dicle Deltasında eski iska ameliyatının yeniden tesisi yahut Irakın tecdidi	541-542
<i>Sanâyi'-i Nefise</i> : Zirâat tabloları	543
<i>İstişâre-i Zirâiyye</i> : Fenni tavukçuluk	543

15 Teşrîn-i sâni 1330 [28 Kasım 1914] / İkinci Sene / Sayı 35

<i>Meyvecilik</i> : Fındık zirâatı (Nişan Antreasyan)	a-548
<i>Tavukçuluk</i> : Yumurtalamak faali (Abdullah)	549-550
<i>Ormancılık</i> : Sunni orman yetiştirmek (Feridun)	550-551
<i>Fenn-i Baytarî</i> : İneklerin güç doğurması; Gem yaraları; Köpeklerin kabızlığı (Baytar Celal)	551-552
<i>Sebzecilik</i> : Ak iskorçına; Siyah iskorçına; İskolim (Scolyme) (Sina Kerim İstepenyan)	553-554
<i>Konservacilik</i> : Kuru meyveler	555
<i>Sütçülük</i> : Peynir mayaları	556-557
<i>Binbir Çiçek Koleksiyonu</i> : Anbarlarınızın buğday bitlerini temizlemek istermisiniz?; Bir ahuru tütülemek; Su şıçanları	557-558
<i>İstişâre-i Zirâiyye</i> : Kar kuyuları	558-559
<i>Hutta-i Irakîyye</i> : Dicle Deltasında eski iska ameliyatının yeniden tesisi yahut Irakın tecdidi	559

1 Kânûn-ı sâni 1330 [14 Ocak 1915] / İkinci Sene / Sayı 36

<i>İfâde-i Mahsûsa</i> : Birkaç söz; Gelecek nüshamızın başlıca makaleleri	a
<i>Hutta-i Mübâreke-i Irakîyye</i> : Dicle Deltasında eski iska ameliyatının yeniden tesisi yahut Irakın tecdidi (son)	562-567

Sebzecilik: Cezir yahut pastina (Sina Kerim)	567
Ormancılık: Koruluk altında ağaç yetiştirme (Feridun)	568-569
Alat-ı Zirâiyye: Biçer-harman makinası	570
Fenn-i Baytarî: Bargirlerin uyuzunu nasıl tedavi itmeli?; Kuzuların eshalini tedavi idiniz; Bargirlerin oralarını tedavi itmek; Köpeklerin deri kaşıntısını tedavi itmek (Baytar Celal)	570-572
İstişâre-i Zirâiyye: Tavuklara verilen yemlerin kıymeti nisbiyyeleri; Bargirin iştişâ'sını artırmak	572-573
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Meyveli ağaçlarınıza her halde kimyevi gübre veriniz; Almanya ormanları; Meyve ağaçlarınızın gübrelere bulunan yosunları kışın keskin bir çelik parçasıyla kazıyınız; Patates saklamak; Bağçe yollarında biten otlar; Tohumluk daneleri	573-574
Fihrist: 25 den 36 numaraya ve 15 Mart 1330 dan 1 Kânûn-ı sâni tarihine kadar	

1 Mart 1331 [14 Mart 1915] / Üçüncü Sene / Sayı 37

Ticâret-i Umûmiyye: Kuş tüyü ve kanatları ve deve kuşu (Mekteb Mülkiye, Ticâret Mekteb-i Alisi ve Galatasaray Sultaniyyesi Muallimlerinden Serkis Nihad)	a-580
Hayvânât-ı Ehliyye: Keçi südü ve sağmal keçiler (Yorgi Pasaltı)	580-583
Tavukçuluk: Çok yumurtalayan tavuklar; Nafaka; Tavukların doğduğu mevsim; Yumurtalardan alacalar; Kümeslerin bulunduğu mahal (Abdullah)	584-586
Havadis: Ticâret ve Zirâat Nezâretinin 1331 senesi bütçesi	587-588
İstişâre-i Zirâiyye: Tavuklarınızı arasına yoklayınız (Abdullah)	589-590
Felâhat'ın Tefrikası: Tavukçuluk sanatı-1-	591-592

1 Nisan 1331 [14 Nisan 1915] / Üçüncü Sene / Sayı 38

Meyvecilik: Amerikada İzmir incirleri (N.)	a-595
Fıstık ağacı: Menşei ve mıntıkası (Halep / devamı var / Agob Oskan)	596-598
Tavukçuluk: Nakafa meselesi (Abdullah); Dersaadet-i Amerikan Ticâret Odası	598-604
Ormancılık: Ormanları fidan ile yetiştirmenin faideleri; Şimşir odunu; İyi kavak cinsleri (Feridun)	604-605
Fenn-i Baytarî: Bargirlerin ayak kızgınlığı; Hayvanların sarılığı; İneklerin öksürüğünü teskin itmek; Bargirlerin bacak suyu (Baytar Celal)	606
Havadis: Celeb Vilayeti Zirâati; Memurin-i zirâiyye hakkında	606

1 Mayıs 1331 [14 Mayıs 1915] / Üçüncü Sene / Sayı 39

Meyvecilik: Fıstık ağacı (devamı var / Halep / Agob Oskan); Amerikada İzmir incirleri (devamı var / N.)	a-614
--	-------

Çiçekçilik: Yeni gül neveleri nasıl elde edilir? (Feridun)	615-617
Tavukçuluk: Makine ile piliç çıkarma sanatı (Abdullah)	617-622
Çayırlarımız: Çayırın yosununu nasıl mahv itmeli?	622-623
İstişâre-i Zirâiye (Abdullah)	623
Havadis: Tevcihât-ı zirâiye; Fındık zirâat ve ticâreti	623-624

1 Haziran 1331 [14 Haziran 1915] / Üçüncü Sene / Sayı 40

İktisad-i Zirâî: Amerikada iskân muhacir meselesi; Çilek tatlısı ve şurubu	a-628
Meyvecilik: Fıstık ağacı (son / Haleb / Agob Oskan)	628-630
Amerikada İzmir incirleri	630-633
Muhâbere Mektupları: Kimyevi gübrelerin faidesi; Urfadan bize yazılıyor;	633-634
Eskişehirden bize yazılıyor	
Tavukçuluk: Fennen piliç büyütme sanatı (Abdullah)	635-637
Havadis: Tevcihât; Hasad amelîyatının tesisi; Aydın Bursa zirâat; Fırat köprüsü; Fındık	638
Felâhat'ın Tefrikası: Tavukçuluk sanatı-3- (mabadı var)	639-640

15 Mart 1333 [15 Mart 1917] - 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 41-42

Çiftçi babası muhterem bir vali (Aydın Valisi Rahmi Bey Efendi hazretleri)	a-642
Meyvecilik: Aydın Vilayetinde incir zirâatı ve ticâreti (Muharriri ve mütercimi Sina Kerim)	643-654
Âlem-i Haşerât: İncir sinekleri yahud blastofağalar	655-656
Aydın-Kaliforniya-Amerikada İzmir incirleri	656

1 Nisan 1333 [1 Nisan 1917] - 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 43-44

Cavid Bey Efendi hazretleri	a-658
Âlem-i Haşerât: Memâlik-i Osmâniyyede çekirge afatı (T.)	658-660
Muhâbere Mektupları: Amerikada çekirge mücadelesi (Nevyork muhabir fennimizden / S.)	661-668
Makale-i Mahsûsa: Çekirge marazı; Arsenikli ilaçların istimali ve hayvanatı çekirgelerin tabi düşmanları	670-672
Binbir Çiçek Koleksiyonu: Çekirgeye mahsus küçük ma'lûmât	672

1 Mayıs 1333 [1 Mayıs 1917] - 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 45-46

Muhterem Reşid Paşa hazretleri	a
İktisad-ı Zirâî: Zirâatte inkılab-ı kebir motorlu pullukları ile zirâat, Memâlik-i Osmâniyye zirâatında yeni bir hayat (S.)	674-677
Muhasebe-i Fenniyye: Traktör yani motorlu pulluklar (Muharriri İzmir'de Seydi Köy Sanayi-i Zirâiye Mektebi Müdürü Sina Kerim)	678-688

1 Haziran 1333 [1 Haziran 1917] - 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 47-48

- Makale-i Mahsûsa:** Kaliforniyada meyvecilik-Kaliforniya atiyen Türkiyenin a-690
büyük bir rakibi olacaktır. (S.)
- Zirâat-ı Umûmiyye:** Zirâat-ı yabise-Kuru çiftçilik (devam idecektir / N.) 690-693
- Hayvânât-ı Ehliyye:** Arab beygiri (sonbahar at yarışları münasebetiyle/Refik) 693-695
- Alat-ı Zirâiyye:** Muhtelif motorlu pulluklar 695-696
- Âlem-i Haşerât:** Adi lahana kurdu (devamı var / A.) 696-697
- Makale-i Mahsûsa:** Zirâata faideli kuşlar (Sina Kerim) 698
- Ticâret-i Umûmiyye:** İncirlerin şeker miktarını nasıl tayin itmeli (V.); İnciri 699-700
zeytunyağıyla yağlamak
- Emraz-ı Nebatiyye:** Patatesin ur yahud siyah şişkinlik hastalığı, Patatesin ur 700-702
hastalığı nedir? (B)
- Sanâyi'-i Zirâiyye:** Pasdırmacılık (Arif Hikmet) 702-703
- Binbir Çiçek Koleksiyonu:** Tavuk ve hayvanata mahsus ma'lûmât 704

1 Temmuz 1333 [1 Temmuz 1917] - 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 49-50

- Makale-i Mahsûsa:** Nebatât-ı sanayinin ehemmiyeti şeker pancarı zirâatı a-708
(Zirâat mütehassıslarından İzmir mebusu İhsan)
- Zirâat-ı Hususiyye:** Şeker pancarı zirâatı (devamı var/Zirâat mütehassıslarından 708-714
İzmir mebusu İhsan)
- Makale-i Mahsûsa:** Memâlik-i Osmâniyyede sanayi sükkeriye şeker pancarı 714-720
zirâatı mı yoksa şeker kamışı zirâatı mı? (Sebuh)
- Binbir Çiçek Koleksiyonu:** Şeker ve şeker zirâatı ile ilgili ma'lûmât 720

11 Ağustos 1333 [11 Ağustos 1917] - 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 51-52

- Zirâat-ı Hususiyye:** Şeker pancarı zirâatı (geçen nüshadan mabad / İhsan) a-726
- Zirâat-ı Umûmiyye:** Zirâat-ı yabise (32-37. nüshadan mabad ve son / N.) 727-728
- Âlem-i Haşerât:** Adi lahana kurdu (37-38. nüshadan mabad) 729-732
- Muhâbere Mektupları:** Macaristanda beygir yetiştirme sanatı, hükümete aid 732-733
haralardan Mezohegyes Harası (Bandırma Zirâat Muallimi D. Almas)
- Sanâyi'-i Zirâiyye:** Pasdırmacılık (47-48. nüshadan mabad ve son / Arif 734-735
Hikmet)

Eylül / Teşrîn-i evvel [Ekim] 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 53-54

- Muhâbere Mektupları:** Macaristanda hükümet tarafından beygir yetiştirme, a-742
Mezohegyes Harasında ithaz edilen tedabir ve ihtimamat (D. Almas)
- Zirâat-ı Umûmiyye:** Pamukların istifası (H.) 742-747
- Meyvecilik:** Amerikan ceviz ağacı (B.) 747-749
- Âlem-i Haşerât:** İncir aşısı sineklerinin tarih-i hayatı (S.) 749-752

Teşrîn-i sâni [Kasım] / Kânûn-ı evvel [Aralık] 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 55-56	
<i>Muhasebe-i Fenniyye</i> : Vakayi'-nâme zirâi	a-757
<i>Meyvecilik</i> : Amerikada hurma zirâatı (N.)	758-761
<i>Muhâbere Mektupları</i> : Macaristanda beygir yetiştirme-Macaristan hükümetinin aygır depoları (D. Almas)	762-764
<i>Sebzecilik</i> : Bakla	764-765
<i>İstîşâre-i Zirâiyye</i> : Fenni sualler	765-766
Kabil-i ekl salyangozlar	767

Kânûn-ı sâni [Ocak] / Şubat 1917 / Dördüncü Sene / Sayı 57-58

<i>Alat-ı Zirâiyye</i> : "Lans" motorlu pulluğu	a-772
<i>Âlem-i Haşerât</i> : İncir âşi sinekleri-Başka haşerat blastofağanın yerini tutabilir mi? (son); Adi lahana kurdu (Son)	772-777
<i>Muhâbere Mektupları</i> : Macaristanda beygir yetiştirme (Bandırma Ziraat Muallimi D. Almas)	777-779
<i>Sanâyi'-i Zirâiyye</i> : Leblebi	780-781
<i>Meyvecilik</i> : Pironiya (Sina Kerim)	782
<i>Fihrist</i> : 37 den 58 numaraya ve 1 Mart 1331 den 1 Şubat 1333 tarihine kadar	783-784

Mart-Nisan 1918 / Beşinci Sene / Sayı 59-60

<i>Mündericat</i> : Mustafa Şeref Bey Efendi hazretleri	a
<i>İfade-i Mahsûsa</i> : Dördüncüden beşinci seneye geçiyor iken	786-787
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Meclisi mebusanda zirâat	787-791
<i>Bağcılık</i> : Debova usuliyile bağcılık-asma şeklinde bağ kütükleri üzerinde filoksera hakkındaki müşahedât (Sina Kerim)	791-794
<i>İpek Böcekçiliği</i> : Dut ağaçlarının kurudan hastalığı	795-796
<i>Fenn-i Baytarî</i> : Tüberkülin istimali; Öksürüklü keçiler; Bargirdeki deri çatlaklarını nasıl tedavi itmeli? (Baytar Celal)	796-798
<i>Hayvânât-ı Ehliyye</i> : Süt inekleri için otlar; Bargirlerin yulafını iyice tevzi' ediniz; Dana için yumurta kabukları; Yulaf samanını iyice tevzi' ediniz; Kışın keçileri nasıl beslemeli; Patates kabuklarını ineklere vermeli mi?	798-800

Mayıs-Haziran 1918 / Beşinci Sene / Sayı 61-62

<i>Mündericat</i> : Faideli haşerat	a-802
<i>Muhasebe-i Fenniyye</i> : Vakayi'-nâme zirâi	802-805
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Memâlik-i Osmâniyyede sanayi-i nesciyeden kenevir	805-807
<i>Konservecilik</i> : Yumurtaları nasıl saklamalı (Sina Kerim)	807-809
<i>Fenn-i Baytarî</i> : Köpeklerin sarılık hastalığı; Yorgun beygir (Baytar Celal)	810-811
<i>Ormancılık</i> : Zayıf çınar ağaçlarını nasıl gençleştirmeli?; Bir akasya ormanı teşkil itmek; 3 dane iyi cins kavak ağacı (Feridun)	811-812
<i>Âlem-i Haşerât</i> : Zirâata faideli böceklerden hanım böceği	813-814

<i>Çiftçi Muhtırası</i> : Küçük ma'lûmât; Sansar kürkü dahi makbuldür	814
<i>Sanâyi'-i Umûmiyye</i> : Madenlerimiz	815-816

Temmuz 1918 / Beşinci Sene / Sayı 63

<i>Mündericat</i> ; İksâ-i şarkda olduğu gibi şark-ı karibde de zirâat terakki etmelidir	a-818
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Tabî' fabrikacılık	818-820
<i>Fenn-i Baytarî</i> : Koyunların tufeylilerine karşı; Zayıf bacaklı bargirler (Baytar Celal)	820-821
<i>Sanâyi'-i Umûmiyye</i> : Madenlerimiz (devamı var)	821-823
<i>Çiftçi Takvimi</i> : Temmuz ameliyatı zirâiyyesi (Muharriri: Kalfeyan)	824-827
<i>Çiftçi Muhtırası</i> : Küçük ma'lûmât	827-828
<i>Yeni Neşriyat</i> : İncir zirâat ve ticâreti	829-831
<i>Sanâyi'-i İstatistik</i> : Ticâret ve Zirâat Nezareti Umûmiyyesi tarafından İstanbul, İzmir, Mağnisa, Bursa, İzmit	830-831
<i>Havadis</i> : Osmanlı İtibar-ı Millî Bankası tarafından; Keçiörlü Kükürt Fabrikası; Tevcihât	831-832

Ağustos 1917 / Beşinci Sene / Sayı 64

<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Kavanin Zirâiyye-Ticâret Müdüriyeti ne yapar?- Memâlik-i Osmâniyyede bulgur sanayi	834-839
<i>İktisad-ı Zirâi</i> : Irakda iskân muhacir meselesi	839-842
<i>Çiftçi Takvimi</i> : Ağustos ameliyat-ı zirâiyyesi (Muharriri: Kalfeyan)	842-844
<i>Çiftçi Muhtırası</i> : Küçük ma'lûmât	844
<i>İstîşare-i Zirâiyye</i> : Fenni sualler; Bahçıvanla Felâhatın müşterek seyahati; Hakan-ı merhum ve gögercinler (Rahmetullahi aleyhi rahmeten vâsiaten)	845-847

Eylül 1918 / Beşinci Sene / Sayı 65

<i>Mündericat</i> ; Yeni tavuk cinsleri elde itmek için damızlık olarak kullanılan ve a menşe-i Çin olan Koşınşin tavuk cinsi	a
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : İâşe meselesi	850-851
Bir memlekette zirâat nasıl terakki ider?	852-855
<i>İktisad-ı Zirâi</i> : Irakda iskân muhacir meselesi (son / 1 Mayıs 1331 / V. N.)	855-858
<i>Çiftçi Takvimi</i> : Eylül ameliyat zirâiyyesi (Muharriri: Kalfeyan)	859-861
<i>İstîşare-i Zirâiyye</i> : Fenni sualler	862-863
<i>Çiftçi Muhtırası</i> : Küçük ma'lûmât	863

Teşrin-i evvel ve sâni [Aralık - Ocak] 1918 / Beşinci Sene / Sayı 66

<i>Mündericat</i> ; Ahmed Rıza Bey Efendi	a
<i>Zirâat-i Hususiyye</i> : Meleketimizde karabuğday zirâatını tamim itmek lazım mıdır?	866-872
<i>Alat-ı Zirâiyye</i> : Motorlu biçerbağlar makineleri; Motorlu el arabaları	872-874
<i>Çiftçi Takvimi</i> : Teşrin-i evvel ameliyat zirâiyyesi (Muharriri: Kalfeyan)	875-878

Teşrîn-i sâni ameliyat zirâiyyesi	878-879
Şubat 1919 / Beşinci Sene / Sayı 67	
<i>Mündericat</i> ; Bal arılarının envai	a-882
<i>Makale-i Mahsûsa</i> : Nehirlerimiz ve kanallarımız	883-885
<i>Sanâyi-i Umûmiyye</i> : Madenlerimiz (son / Suriye Vilayeti maden mühendis sabıkı H. N.)	886-893
<i>Ormancılık</i> : Durûb-i emsâl (Orman müdürlerine ithaf)	893-894
<i>Fihrist</i> : 59 dan 67 numaraya ve 1 Mart 1918 den 28 Şubat 1919 tarihine kadar	895

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no financial support.

KAYNAKÇA / BIBLIOGRAPHY

Basılı Kaynaklar / Printed Sources

- Aytaç, Ayfer. "16. Yüzyıla Ait Bir Tarım Metni: Kitâbü'l-Felâhat." *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 13, 23 (2012): 199-217.
- Çıkla, Selçuk. "Tanzimat'tan Günümüze Gazete-Edebiyat İlişkisi." *Türkbilgi/Türkoloji Araştırmaları Dergisi* 18 (2009): 34-63.
- Demir, Kenan. "Osmanlı Ziraat Dergilerinden Bir Örnek: İkinci." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 19, 1 (2017): 54-74.
- , "Osmanlı'da Ziraat Dergiciliğine Bir Bakış (1880- 1923)." *Turkish Studies* 9, 8 (2014): 385-401.
- Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2015.
- Dinçer, Ferruh. "Türkiye'de Veterinerlik ve Tarım Alanında İlk Süreli Yayın 'Vasıta-i Servet' Üzerinde Bir İnceleme." *Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi* 3, 1 (1976): 66-83.
- Gazel, Ahmet Ali ve Şaban Ortak. "İkinci Meşrutiyet'ten 1927 Yılına Kadar Yayın İmtiyazı Alan Gazete ve Mecmualar (1908-1927)." *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 7, 1 (2006): 223-256.
- Günergun, Feza. "Darülfünun Fünun (Fen) Fakültesi Mecmuası (1916-1933)." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* (1995): 285-349.
- "İfâde-i Mahsûsa - İki söz." *Felâhat* 1, 1 (1329): 2-3.
- "İfâde-i Mahsûsa - Mesleğimiz." *Felâhat* 1, 1 (1329): a-2.
- "İfâde-i Mahsûsa - Şerâit-i iştirak." *Felâhat* 1, 1 (1329): 3-4.
- Kadioğlu, Sevtap. "Halkalı Ziraat Mekteb-i Âlisi Mecmuası Üzerine Bir İnceleme." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 4, 1 (2002): 99-118.
- , "Ziraat ve Sinaat Tercüme-i Fünun Odaları Mecmuası Üzerine Bir İnceleme." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 5, 2 (2004): 39-61.
- "Meşrutiyet'in İlanından Beri Türkiye'de Neşr Olunmuş Gazete ve Mecmualar." *Ayın Tarihi* 17, 53 (1928): 3641-3651.

Türk Ziraat Tarihine Bir Bakış. İstanbul: Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Yayını / Devlet Basımevi, 1938.

Tezler / Dissertations

Aybaş, Görkem Can. “Resimli Ziraat Gazetesi’nin Tasnifi (1905-1906).” Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, 2020.

